

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਮਈ 3, 1985

May 3, 1985

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ਼੍ਰੋਤ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਪੇਡ

ਸਪਤਾਹਿਕ

Second Class Mail
Reg. No. 5991

Sunset Printing Ltd.

Business Cards • Envelopes • Letterheads • Numbering
Flyers • NCR Forms • Crash Imprints • Work Orders

4277 Fraser Street
Vancouver, B.C.
V5V 4G1

Telephone: (604) 874-2023

ਸਨਸੈਟ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ — ਸਸਤੇ ਰੇਟ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ
ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਛਪਾਈ ਲਈ ਇਕੋ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ।

Weekending MAY 3, 1985

Vol. 4 No. 17

P.O. BOX 67344 STN. O
Vancouver, B.C. V5W 3T1

Editor-in-chief (Hon.): DARSHAN GILL

Phone (604) 321-6360

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਟੋਹੜਾ ਦਾ ਰਿਹਾਈ ਪਿਛੋਂ ਬਿਆਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਨਵੀਂ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ: ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦ ਤਕ ਸਰਕਾਰ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲਾਗੇ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਭੇਜਣ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੀ।

ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਪੂਰਥਲੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ 20 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਕਾਲੀ ਭੀਡਰਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਸ਼ਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜਥੇਦਾਰ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਆਲੋਚਨਾ

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਲੂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਭੀਡਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕਮਾਂਡਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਮੁੜਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਝਗੜਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਝਗੜਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸਦ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰਕੂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਤਿਵਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਭੜਕਾਹਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਭ ਯਤਨ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਫੌਜ 50 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ — ਐਂਟੀ-ਗੇਜਰਵੇਸ਼ਨ ਸਿਮਤੀ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਲਹਿਰ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਥੇ ਫੌਜ ਖੁਲਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਫੌਜ ਨੇ ਅਹਿਮ ਕੇਂਦਰਾਂ ਉਤੇ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਸੰਭਾਲ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਗੜਬੜ ਵਾਲਿਆਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਵੀਊ ਲਗਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਗੋਮਤਪੁਰ ਪੁਲਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਔਗਾਂ, ਚੁੱਟ ਅਤੇ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਬਾਪੂ ਨਗਰ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਜਿਥੇ ਭੀੜ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ।

ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਲੀਡਰ ਜ਼ਖਮੀ

ਗੁਜਰਾਤ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦੂ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਵੀ ਭੀੜ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਧਵਸਿਨ ਸੈਲੇਕੀ, ਗ੍ਰਹਿਮੰਤਰੀ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਫਸਾਦਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅੰਦੋਲਨ ਮੁਲਤਵੀ

ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਰੀਫਾਰਮਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਨ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਬੜੌਦਾ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਨਾਰਮਲ

ਬੜੌਦਾ ਵਿਚ ਵੀ ਕਰਵੀਊ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਥੇ ਵੀ ਪੱਖਰ ਮਾਰਨ ਅਤੇ ਲੁੱਟਮਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ।

ਰਘੂਨੰਦਨ ਭਾਟੀਆ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ —

ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਇ.) ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਘੂਨੰਦਨ ਭਾਟੀਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਉਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ ਗਈ।

ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤੀ ਸ੍ਰੀ ਭਾਟੀਆ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਤਿਵਾਦੀ ਧੌਕੇ ਨਾਲ ਘਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿਤੀਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਇਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਆਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਕੇ ਉਤੇ ਹੀ ਹਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪੁਲੀਸ ਦਾਅਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਟੀਆ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਫੜੇ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹੋ:—

ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਚ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਆਸਾਰ

PUBLIC AUTO AUCTION

• Trucks • Vans • 4x4's • Motor Homes
You Name It — We've Got It-

ਚੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਣੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ

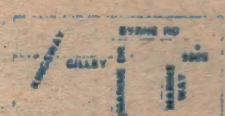
The Best Deals Are At

AUTO SALE
EVERY
SATURDAY 11 AM

BURNABY PUBLIC
AUTO AUCTION LTD.

HOME OF MECHANICALLY
INSPECTED AUTOS

Corner of
Marine Way &
Byrne Rd.

5605 BYRNE RD.
BURNABY • 430-1109

SO LET A PROFESSIONAL
SELL YOUR UNIT
We've Saved Hundreds of
Purchasers Time, Money
and Stress!!

PHONE
430-1109

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਭਵ ਖੰਡਨ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ

ਭਵ ਖੰਡਨ ਦਰਬਾਰ ਗੁਰੂ ਸਿਖ ਸੁਸਾਇਟੀ ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1985 ਨੂੰ ਹੋਈ। ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਲ 1985 ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਾਸਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ।

ਸ: ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਂਗੀਅਨ	ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ: ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ	ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਸ: ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿਲਟ	ਸਕੱਤਰ
ਸ: ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾ	ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਸ: ਹਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ	ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ
ਸ: ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	ਮੀਤ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਸ: ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ	ਮੈਂਬਰ
ਬੀਬੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਸਰਾਏ	ਮੈਂਬਰ
	ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਦਾਸ
	ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿਲਟ

ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ
ਮਾਨਯੋਗ ਐਡੀਟਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀਓ,
ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਐਡ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਿਚ ਛਾਪਣ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕਰੋ:—

ਫੋਰਟ ਨੈਲਸਨ ਵਿਚ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇ ਇਕੋਪੀਆ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਲਈ \$900/— ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿਚ ਅਤੇ \$1269/- ਅਪ੍ਰੈਲ 1985 ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਾਕੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਭੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਭੀ ਰਲੀਫ ਫੰਡ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ।

ਸੁਭ ਚਿੰਤਕ
ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਂਗੀਅਨ
Box 2320
Fort Nelson, B.C.
VOC IRO

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਟੈਂਪਲ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਫੋਰਟ ਸੇਂਟ ਜੇਹਨ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜਾ ਧਮ ਧਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਲ 1985-86 ਦੀ ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਸਰਬ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਸਮਾਂ: 28 ਅਪ੍ਰੈਲ (ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਦੋ ਵਜੇ।
ਸਥਾਨ: ਯੇਲ ਯੂਨੀਅਨ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ (34620 Old Yale Rd.) ਐਬਟਸਫੋਰਡ।
ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਡਰਾਮੇ, ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ, ਅਤੇ ਭੋਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦਫਤਰ ਫੋਨ ਕਰੋ: 430-6055
ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿਚ ਹਰਬਿੰਦਰ ਗਿੱਲ — 859-0998
ਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜੋਗਿੰਦਰ ਔਲਖ — 826-4888

27 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ

*ਸੂਫੀ ਅਮਰਜੀਤ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਾਂਗ ਇਸ ਬਾਰ ਵੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਲਈ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 1985 ਨੂੰ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਜੱਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਮਨ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਲੁਕਾਈ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਦੀ ਗੂੰਟੀ ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਉਮੰਗ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣੇ ਪਏ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਸ ਬਾਰ ਮੁੜ ਮੁੜ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਦੋ ਹੀ ਵੱਡੀਆਂ ਐਟਮੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਯੂਨੀਅਨ ਤੇ ਦੂਜਾ ਹੈ ਅਮਰੀਕਾ। ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਬਣਨ ਦਾ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਫੋਲੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਟਮੀ ਬੰਬ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੋ ਜਾਪਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਅਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਉਪਰ ਸੁਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ।

ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਦੀ ਇਕ ਠੰਡੀ ਲੜਾਈ ਛੇੜ ਦਿਤੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹਥ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਚਾਊ ਲਈ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ। ਸੋ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਨਵਾਂ ਐਟਮੀ, ਹਾਈਡਰੋਜਨ, ਨੀਊਟਰਨ ਆਦਿ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਰਵਨਾਸ਼ਕ ਬੰਬ ਬਣਾਏ। ਹੁਣ ਉਹ ਆਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਵਿੰਨਣ ਲਈ ਤਜਰਬੇ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਚਰਚਤ 'ਸਟਾਰ ਵਾਰ' ਵੱਲ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਅਗੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅੱਜ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ 'ਪਾਪੀ ਦੇਸ਼' ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਹੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਊਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਤਰਫਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਜਿਹਾ ਬਚਨ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭਰ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਰੋਗਨ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਭੈੜੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਬਾਰ ਬਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਮਰੀਕਾ ਐਧਰੋਂ ਉਧਰੋਂ ਘੁੰਮਤਰਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਗੂ ਮਿਖਾਇਲ ਗੋਰਬਾਚੋਵ ਨੇ ਫੋਰ ਨਵੀਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ ਦੇ ਲਾਗੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜੇ ਹੋਰ ਨਵੀਆਂ ਮਿਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬੀੜੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਹੋਰ ਮਿਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬੀੜੇਗਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਜੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭੈੜੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਜੰਗੀ ਆਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਜੰਗੀ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਇਸ ਅਮਨ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਉੱਘਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦਾ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਹੀ ਖਬਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ।

ਇਸ ਬਾਰ ਵੀ ਇਹ ਅਮਨ ਜਲੂਸ ਹੋਰ ਵੱਡੇਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਨਿਊਜੀਲੈਂਡ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਲਾਰਾ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਐਟਮ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੇ ਲੱਗਣ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਨਿਊਜੀਲੈਂਡ ਨੂੰ 'ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ' ਦੇਸ਼ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿਤਾ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਲੋਕ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਭਾਰੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਵੀ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਦੇਸ਼ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਗ ਕਰਦੇ।

ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਦੇਸ਼ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਐਲਾਨਿਆਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਗੱਦਾਂ ਸਦਕਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਬਾਓ ਸਦਕਾ ਇਹ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਹੁਣ ਕੰਜਰਵੇਟਿਵ ਦੀ ਟੋਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਆਸ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਵਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੋਗਨ ਦੇ ਪਿਛੇ ਪਿਛੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਆਮ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਸਾਨੂੰ ਮਲਕੂਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਪੂਛ ਬਣ ਕੇ, ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅਘਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

- ਹੱਸਦੇ ਵੱਸਦੇ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਅਮਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
- ਅਮਨ ਲਈ, ਇਨਸਾਨੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੱਥੇਬੰਦ ਹੋਕੇ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
- ਜਿਨੀ ਦੇਰ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਹੈ, ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਸਦਾ ਖਤਰਾ ਰਹੇਗਾ।
- ਪੱਕੇ ਅਮਨ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਉਪਰ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਆਉ, 27 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਰਗੇ ਅਮਨ-ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਪੁੱਜੀਏ।

ਜਗਤਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਮਲੇ ਦੇ ਇਕ ਕਮਾਂਡੋ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਭੀਸ਼ਨਲ ਸਿਸ਼ਨ ਜੱਜ ਐਸ. ਪੀ. ਚੌਧਰੀ ਕਰਨਗੇ। ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਅਣਚੱਲਿਆ ਕਾਰਡੂਸ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਮੇ	ਪ੍ਰਧਾਨ
ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ	ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਂਥ	ਸਕੱਤਰ
ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ
ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ	ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਬਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਾ	ਮੀਤ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	ਮੈਂਬਰ
ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	ਮੈਂਬਰ
ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਨ	ਮੈਂਬਰ
ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਸਲ	ਮੈਂਬਰ
	ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਦਾਸ
	ਮੀਤ ਸਕੱਤਰ
	ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਅਟਵਾ — ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਮਰਾ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਸ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼

ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਸਿਮਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਇਦਰਪਨੁਸ਼ — ਰੋਨਲ 17 ਉੱਤੇ

ਸ਼ਾਮ 6:00 ਤੋਂ 9:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਮਨੋਰੰਜਨ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਾਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਨਵੀਂ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ,

ਲੋਕਲ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ

FOGG MOTORS

60 - 10th Street, New Westminster

ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਪਿੱਕ ਅਪ ਤੇ ਵੇਨਾਂ ਬੜੀ ਸਸਤੀ ਕੀਮਤ ਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ

ਚੰਗੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੇਨਾਂ ਤੇ ਪਿੱਕ ਅਪ(ਨਵੀਆਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ) ਖ਼ਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ

ਦੇ ਜਾਣੇ ਪਛਾਣੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੇਲਜਮੈਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ। GMC Chrysler ਜਾਂ Ford ਦੀ ਕਾਰ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਕੇ ਵਧਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ ਸਸਤੇ ਰੇਟ ਤੇ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਹਰ ਐਤਵਾਰ 11 ਵਜੇ

ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ

4 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

Sukhjinder Bath (Sukhi)
Bus: 522-2821 Res: 594-7712

ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਨੇੜੇ 2 ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਟੱਕਰ 'ਚ 16 ਮੌਤਾਂ : 70 ਫੱਟੜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਬਡਰੂਖਾਂ ਨੇੜੇ ਦੋ ਬੱਸਾਂ ਦੀ ਆਹਮੋ ਸਾਹਮਣੇ ਟੱਕਰ ਵਿਚ 16 ਬੰਦੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 50 ਤੋਂ 70 ਬੰਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਇਕ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ 12 ਬੰਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਲ ਜਾਂਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਗਏ। ਹਾਦਸਾ ਸੰਗਰੂਰ ਬਰਨਾਲਾ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਹੋਇਆ।

ਇਕ ਹੋਰ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਬੱਸਾਂ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਹੋਇਆ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਤੇ ਦੂਜੀ "ਬਿਲਾਸਪੁਰ ਬਸ ਸਰਵਿਸ" ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਬੱਸ ਸੀ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਚਾਰ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਰਾਮ ਲਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਨਰਸਿੰਗ ਸਟਾਫ਼ ਜ਼ਖਮੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਥੇ ਇਕ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਮੱਚ ਗਿਆ। ਜ਼ਖਮੀ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹੇ ਬਰਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਟਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਦਸਾ ਸਾਢੇ 12 ਵਜੇ ਵਾਪਰਿਆ। ਦੋਵਾਂ ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਜਦ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੱਸ ਦਾ ਕੰਡਕਟਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਰਾਹ ਵਿਚ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿਚ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਝੁੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਯੋਗ ਇਲਾਜ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇ। ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਵੱਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਜਿਹੜੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੁਰੰਤ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੁਰਬੀ ਅਤੇ ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ੍ਰੀ ਸੀ. ਕੇ. ਸਾਹਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ 2-2 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਫੌਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪੈਪਸੂ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹਾਡਾ ਡਿਪੂ ਦੀ ਬਸ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਕੇ 40 ਮਿੰਟ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਲ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਲ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਦੁਪਹਿਰ ਸਾਢੇ ਬਾਰਾਂ ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੋਇਆ। ਹਾਦਸਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ 11 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਾਏਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਬਰਨਾਲਾ ਦਾ ਇਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੇ ਧਨੌਲਾ ਦਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲਦਿਆਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਭਰਾਦਰ ਮੱਚ ਗਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਰੁਸਤ ਬੱਸ ਵਿਚ ਬਰਨਾਲਾ ਤੋਂ ਕਈ ਸਵਾਰੀਆਂ ਸੰਗਰੂਰ ਵਲ ਰਵਾਨਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — (ਗਿਆਨੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ) ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪੜਾਵੀ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪਰਤੇ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਈ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਰਾਏ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਨਿਰਣਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਨੇਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਤੇਰਾਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਤਕ ਕੇ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਅਮਨ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਹਸੈਨੀਵਾਲਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ, ਬੀਨ ਡੈਮ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਨਅਤਾਂ ਲਾਉਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਵੀ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਹਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਚੋਣ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਮੈਦਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਗੜਬੜ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 144 ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ, (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) — ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਡਿਪਟੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲੋਗੋਵਾਲ ਧੜੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਜਾਨੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਸਦਮਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੱਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਇਕੋ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਜ਼ਕ ਮੌਜ ਤੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਮਗਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ 68 ਬੋਰੀਆਂ ਬਾਸਮਤੀ ਬਰਾਮਦ

ਚੰਨਾਨਗਰ, (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) — ਸਦਰ ਥਾਣਾ ਨਰੋਟ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਐਸ. ਐਚ. ਓ. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਮਗਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ 68 ਬੋਰੀਆਂ ਬਾਸਮਤੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 7-ਈ. ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੋਰੀਆਂ ਇਕ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਬਾਸਮਤੀ ਸਮੇਤ ਟਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਲਕ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਫ਼ਾਜਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਰੱਤੇ ਜੁਗਨੂੰ, ਭੁਗੀ ਖੁਸ਼ਬੂ, ਨੀਲ-ਤਿਤਲੀਆਂ, ਸਬਜ਼ ਹਵਾ, ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਜੰਗਲ ਦਾ ਕੀ ਕੀ ਆਖਰ ਤੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇਂਗਾ ?

ਉਮਰਾਨਗਲ ਦਾ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨਗਲ ਦਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਤੀਫਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਉਮਰਾਨਗਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨਫਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਵਖਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਖੇੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ ਸੀ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬੋਨਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼

ਰੋਪੜ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲਾ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਣਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਮੇਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਨਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਨਸ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਪਾਰੀ ਮਿਥੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੀ ਕਣਕ ਖ਼ੀਦਣ ਤਾਂ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਬੋਨਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਪਾਰੀ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 178 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਣਕ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕੀਮਤ 157 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਮਿਥੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬੋਰੀ ਵਿਚ 95 ਕਿਲੋ ਕਣਕ ਭਰੀ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਸਮ ਦੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚ ਕਣਕ ਦੀ ਆਮਦ ਜ਼ੋਰ ਫੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਦੀ ਰਿਹਾਈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਤਲਵੰਡੀ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਇਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਤੀ ਗਈ।

A Lifetime of Memories

ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ
ਪੋਰਟਰੇਟ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤ ਤੇ
ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਲਈ ਸਸਤੇ ਰੇਟ

Portraits by
Andrew W. Simpson
Master of Photographic Arts

Clearbrook Photographic Arts Inc.
2623 Cedar Park Place Clearbrook, B.C. V2J 3S4

Ph. 859-4222

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Lawyers

PHONE: 327-6381

* ਪਰਸਨਲ ਸ਼ੱਟਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ * ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
* ਵਿਉਪਾਰਕ ਮਸਲੇ * ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਤਲਾਕ * ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ * ਕਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. Box 67344 Stn. 'O', Vancouver, B.C. V5W 3T1

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Advertising: BHAV KHANDAN SINGH

Circulation: SATINDER SIDHU

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਜੋ ਫਸਾਦ, ਦੰਗੇ, ਲੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਅੱਗਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਇਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਦਲਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਅਸੀਂ ਦਮਗਜੇ ਮਾਰਦੇ ਨਹੀਂ ਬੱਕਦੇ, ਇਹ ਉਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਹੀ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਉਚ-ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਾਵੇਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵੋਟ-ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਸੂਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਹੈ।

ਗੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਸਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ, ਸਰਕਾਰੀ ਆਸਾਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਜਕ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ। ਪਰ ਤੰਗ-ਨਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੰਜਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਲਾ ਗੋਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਇਹ 'ਮੁਹਿੰਮ' ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਫੜਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਸੂਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਆਰਥਕ ਤੌਰ ਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਹੀ ਮਹੁਈਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕੁਚਲਣ ਵਾਲਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੀਵੇਂ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ।

ਅਖੌਤੀ ਉਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵਾਵੇਲਾ ਕੇਵਲ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁਖਦਾਈ ਹੈ। ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਦੇਣੇ ਇਨਸਾਨੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਦੇਣਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰਿਆਇਤਾਂ ਲੈ ਲਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵੀ ਆ ਕੇ ਕਿਧਰੇ ਉਹ ਹੋਰ ਠਹਿਰੇ। ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਕੱਚੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਡੋਰ ਠਹਿਰੇ। ਹਾਸ਼ਮ ਬਲੋਚ ਭਾਵੇਂ, ਕਿੰਨੇ ਕਠੋਰ ਠਹਿਰੇ, ਉਹ ਵੀ ਪਰਾਈ ਥਾਂ ਨਾ, ਜਾ ਕੇ ਭੰਡੋਰ ਠਹਿਰੇ।

ਇਸ ਘਰ 'ਚ ਮੈਂ ਰਹਾਂਗਾ, ਇਕ ਅਜਨਬੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਇਸ ਘਰ 'ਚ ਹੋਰ ਠਹਿਰੇ।

ਏਨਾ ਖ਼ਾਸ ਕਿਉਂ ਹਾਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਖ਼ਲਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ, ਕੁਝ ਤਾਂ ਕਹਾਂ, ਜੋ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰਲਾ ਸ਼ੋਰ ਠਹਿਰੇ।

ਮੈਥੋਂ ਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅੱਜ ਤਕ ਹਿਸਾਬ ਲੱਗਾ, ਕਿਧਰੇ ਤਿਕੋਨ ਨਿਕਲੇ ਕਿਧਰੇ ਚਕੋਰ ਠਹਿਰੇ।

ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਭੀ 27 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਐਂਡ ਦਾ ਆਰਮ ਰੋਸ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਜੋ ਕਿ 175 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇ ਅਮਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਇਸ ਵਿਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੰਸਾ ਪਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਕ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ੀ ਸਾਮਰਾਜੀਏ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਝੋਕਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। (ਸਟਾਰ ਵਾਰ) ਅਤੇ ਇਸ ਸਭ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਬੱਸਟ ਕਟੌਤੀਆਂ ਤੇ ਪਾ ਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਭੀ ਅਮਰੀਕਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਗਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਮਿਲਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਖਤਰਨਾਕ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਚੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਏ।

ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਜਿੰਦਾਬਾਦ

ਸਿਆਸੀ ਘਰੂਟ ਘਰੂਟਾਂ ਵਾਲੇ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ

● ਗੁਰਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਵੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਸਿੱਖ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਅਖੰਡ ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਤਪਰ ਹਨ। (ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ)

ਇਹ ਭੇਦ ਭਰੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਮਿਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਦੱਸੀ ਹੋਵੇਗੀ

● ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹ ਤੇ ਨਾ ਆਉਣ ? (ਇਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼)

ਫਿਰ ਸਮਝੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲਾ ਰਾਹ ਵਝ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

● ਕੌਮਨਿਸਟ ਨਾਸਤਕ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। (ਲੌਂਗੋਵਾਲ)

ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹੀ ਮੁਹਾਰਨੀ ਪੱਕੀ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਸੋ ਜੀ।

● ਉਮਰਾਨਗਲ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਚੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ)

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸੋਹਦਾ ਰਾਹ ਹੈ।

● ਅਕਾਲੀ, ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੇ। (ਉਮਰਾ ਨਗਲ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ)

ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਠੀਕ ਹੈ ਬਜ਼ੁਰਗੋ, ਪਰ ਮੇਲੇ 'ਚ ਚੱਕੀ ਰਾਹੇ ਦੀ ਕੌਣ ਸੁਣਦਾ।

● ਬ੍ਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਸ਼ਨ ਲਵਾਂਗੇ। (ਇਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰ: ਮੰਤਰੀ ਬੈਚਰ)

ਵੇਲਾ ਬੜਾ ਸੋਹਣਾ ਚੁੜਿਆ, ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

● ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਮਾਰਧਾਤੂ ਜਾਰੀ !!! (ਇਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼)

ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਜਾਪਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਹਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।

● ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। (ਡਾਕਟਰ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ)

ਰਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬਦਨਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਕਹਾਣੀ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹੈ। ਆਖੋ ਇਨ੍ਹਾਂ (ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ) ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਡੇ ਵਾਲਾ ਹੈ

● ਸਿਆਣੇ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। (ਸਿਪਾਦਕੀ, ਇਡੋ: ਕਨੇ: ਟਾਈ:) ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਲਿਖਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਤੇ ਅਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਖਰੀਦਦਾ।

● ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਕੈਂਪ ? (ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ)

ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

● ਦਲ ਵਲੋਂ ਫਿਰਕੂ ਸਦਭਾਵਨਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ (ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ)

ਕਿਉਂਕਿ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਟੋਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

● ਲੋੜ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਜੋ ਫਿਰਕਿਆ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਕੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਚੀ ਉਠਾ ਸਕੇ। (ਸਿਪਾਦਕੀ: ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ)

ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਕੰਵਲ' ਨੂੰ ਪੁਛ ਕੇ ਦੇਖੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ।

● ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਅਤਿਵਾਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹਨ। (ਕਾਮਰੇਡ ਸੁਰਜੀਤ)

ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦਾ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਾਂ ਭਰਨਾ ਹੀ ਸੀ।

● ਗੱਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਿਰਫ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ)

ਪਰ ਗੱਦੀ ਵਾਲੇ ਧਰਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਰਤ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਤਾਕਤ ਬੈਕ-ਫਾਇਰ ਵੀ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

● ਮੈਂ ਭੋਲ ਭੂਸਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਸੁਰੰਗਾਂ ਦਾ ਐਸਾ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ ਹੈ (ਕਵਿਤਾ - ਸੁਰਿੰਦਰ ਪੰਜਲ)

ਜਿਸ ਵਿਚ ਆਪ ਹੀ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ।

● "ਦੋਸ਼ੀ ਕੌਣ ਹਨ" ਨੂੰ ਜਬਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। (ਸੁਰਖ ਰੇਖਾ)

ਪਰ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਨਾ।

ਮੁਹੱਬਤਨਾਮੇ

ਇਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਸਾਡੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਸਿਪਾਦਕ ਜੀ,

ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ।

ਕੁਝ ਚਿਰ ਹੋਇਆ, ਇਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡਮਰੀ ਦੀ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਲੀਨ ਅਪ ਅਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬੜਾ ਘਟੀਆ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਸਾਡੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨਹੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਇਸਤਰੀ ਅਤੇ ਮਰਦ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਇਹ ਕੰਮ

ਟੁੱਟੀਆਂ, ਠੁਕਰਾਈਆਂ ਹੋਂਦਾਂ

*ਐਰਿਕ ਹੋਫਰ

ਹਠਧਰਮੀ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਧੁਰਾ ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਠੁਕਰਾਈ ਹੋਈ ਹੋਂਦ (ਸਿਲਫ) 'ਚੋਂ ਸਵੈ-ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਤੇ ਸਵੈ-ਭਰੋਸਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਏ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਖੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਮੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਸਾਂਝ ਉਸ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਤੌਰ ਹੈ। ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਹ ਉਸ ਮਹਾਨ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਖਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਚਿਮੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤਵਾਦੀ ਤੇ ਨਰਮਪੰਥੀ ਬੰਦੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਖੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੇ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਵਾਦੀ (ਗਰਮ ਪੰਥੀ) ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਤੇ ਮਾਰ-ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਸਾਂਝ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਉਪਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਉਹ ਲਗਭਗ ਇਕੋ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇੰਜ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਭਰਾ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ (ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ) ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਮਨਰਥ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤਦੇ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਮਿਟਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਗੁਮਨਾਮ ਬੰਦਾ ਬਣਾ ਦੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਜ਼ਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਤਦ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਸੰਗਠਨ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਲਗਭਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਅੰਨ੍ਹੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦਾ ਭੜਕਣਾ ਆਦਮੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚਕਾਰ ਉਲਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਆਪ ਅਜਿਹੇ ਉਲਾਰ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵੀ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਹੋ ਆਦਮੀ ਨਿਰਲਿਪਤ ਵਤੀਰਾ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਵਲੋਂ ਬੇਮੁਖ ਨਾ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਵਜੂਦ ਦੀ ਇਕਾਈ ਖੰਡਤ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਈ ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਭਾਵਾਂਡੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਆਸਰਾ, ਦੁਖੀ ਤੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਵਲੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਕੇ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਗਿਰਜਾ, ਰਾਸ਼ਟਰ, ਪਾਰਟੀ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਮੁਦਾਦ ਵਲੋਂ ਹੀ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਮੋੜ ਲੈਂਦੇ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਆਦਮੀ ਜਦ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਜਾਤੀ ਨਿਰਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਡਰ-ਭੋ, ਝਿਜਕ, ਸੰਸੇ ਆਦਿ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਦੀਆਂ ਅੰਤਲੀਆਂ ਹੋਂਦਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਸਮੂਹਕਤਾ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਜਦ ਆਪਣੀ ਸ਼ਖਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਗਵਾ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਕ ਨਵੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ - ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਮ-ਹਯਾ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਨਫਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਹੋਂਦਕਤਾ, ਕੁਫਰ ਤੋਲਣ, ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇਹੋ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬੇਪੱਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ' ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ, ਦੋਸਤੋਵੇਵਸਕੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਨੁਵਾਦ: ਸੁਖਬੀਰ

ਕਰਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਕੰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਹਰ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਉਲ ਜਲੂਲ, ਘਟੀਆ, ਝੂਠਾ ਗੰਦ ਮੰਦ ਛਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੰਸਾ ਹਿੰਸਾ ਹੀ ਡਮਰੀ ਜੀ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪ ਫੌਜੀ ਹੈ। ਉਸ ਡਮਰੀ ਜੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਈ ਫੌਜੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡਮਰੀ ਹੋਰੀ ਫੌਜ ਦੇ ਉਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਉਪਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਤਰਾਸੇ ਵੀ ਜਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸੀ ਇਸ ਨੇ ਨਾਂ ਕਟਾਉਣ ਲਈ ਲੜਾਈ ਵੇਲੇ ਸਾਬਣ ਘੋਲ ਕੇ ਪੀ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਕਿਥੋਂ ਤੱਕ ਠੀਕ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਿਹੜਾ ਬੰਦਾ ਆਪ ਵੀ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੱਟੀਆਂ ਸਾਫ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਡਮਰੀ ਨੂੰ ਮਿਹਣਾ ਦੇ ਕੇ ਕੀ ਆਪ ਦੇ ਸਿਪਾਦਕ ਹੋਣ ਦੇ ਉਚੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਤੋਹੀਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਮੈਂ ਹੋਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬੰਦੇ ਤੋਂ ਕਈ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਮੁਰਦਾ ਬੋਲੂ ਕੱਢਣ ਪਾੜੂ।

ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਿੱਖ ਸਮਝਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨੀਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਹਰੀਜਨਾਂ ਨਾਲ ਕੀ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਾਓ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਡੋ ਕਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਨੂੰ ਸੈਂਕੜੇ ਸਵਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ

(ਭਾਕੀ ਪੰਨਾ 5 ਤੋਂ)

ਤਾਰਤ ਦਰਪਣ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸੰਭਵ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਸੈਂਬਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਉਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਵਿਚ ਜੂਨ ਦੇ ਅਖੀਰ ਜਾਂ ਅਗਸਤ ਦੇ ਅਖੀਰ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਚਰਚੇ ਜਾਰੀ ਹਨ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰਵਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰੇਗਾ। ਉਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਚੋਣ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਚੋਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਕ ਉਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ਇਕ ਕਰੋੜ ਅੱਠ ਲੱਖ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟੀ ਵੋਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 117 ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ 13 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਪੁਆਉਣ ਲਈ 12296 ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਡੇਢ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇ।

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹੀ ਉਤਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਗਤਬਧ ਕਾਰਨ ਲਗੀ ਧਾਰਾ 144 ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੋਕਾਂ ਕਰਕੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਸੰਭਵ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਸਥਿਤੀ ਨਾਮਲ ਹੋ ਰਹੀ ਤਾਂ ਚੋਣਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੂਰਵਕ ਕਰਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹਨ। ਚੋਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੰਪਰਕ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

ਸਿਧਾਪੁਰ — ਸਥਾਨਕ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਅਟਕੇ 139 ਭਾਰਤੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਅਟਕੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਦੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਸੈਲਾਨੀ ਪਾਸਪੋਸਟ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ

(ਪੰਨਾ 4 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਪਰਚਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਮੱਥੇ ਲੱਗਿਆ ਇਕ ਕਲੰਕ ਹੈ।

ਆਪ ਦਾ ਪਾਠਕ
ਅਤੇ ਇਕ ਸਵਾਈ ਨਾਮਾ
ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ

ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਲੰਡਨ — ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਹਿਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਮੈਡਮ ਬੋਰੋਨੋਸ ਯੰਗ ਵਲੋਂ ਇਥੇ ਇਕ ਆਮ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਭਾਰਤ ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਸ਼ੁਆਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜਮਹੂਰੀ ਦੇਸ਼ ਆਖਰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ।

ਲਵੇਗਾ।

ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਤੇ ਦੋਸਤਾਨੇ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਵੀ ਗਹਿਰੀ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਸਹਿਨ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ।" ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਿਲਣੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਨਾਮਨਿਹਾਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮੁਕਤੀ ਫਰੰਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਵੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਖਰ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰ ਮਹਾਤਰੇ ਦੇ ਹਤਿਆਰੇਆਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੰਮੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਅਜੇ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਇਥੇ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚਾਹਜ਼ੇਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਪਰੰਤ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਗਈ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਨਰਮ ਖਿਆਲੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਵੱਖ ਮੰਚ ਸਥਾਪਤ

ਲੰਡਨ: (ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.) — ਕਥਿਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਲੈਤ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਕ "ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ" ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਰਮ ਖਿਆਲੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਰਮ ਖਿਆਲੀਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੱਠੀ ਭਰਸਾਥੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਵੋਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਿਛੋਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਥਿਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਰਮ ਖਿਆਲੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਂ ਤੀਕਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਰਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣੇ "ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ" ਦੇ ਆਗੂ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਨਾਲ ਬੀਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਪਿਛੋਂ ਯੂ. ਕੇ. ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੰਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਚ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਮੰਚ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਰਹੇਗਾ।

ਅਸਾਮ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਚ ਵਾਰਤਾ

ਗੁਹਾਟੀ: (ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ.) — ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ. ਡੀ. ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਅਸਾਮ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਅਸਾਮ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਫਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਫੁਲ ਕੁਮਾਰ ਮਹੰਤਾ ਅਤੇ ਜਨ: ਸੈਕਟਰੀ ਬ੍ਰਿਜ ਕੁਮਾਰ ਫੁਕਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਬੜੇ ਹੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਭਰੇ ਮਹੌਲੇ ਵਿਚ ਹੋਈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਫਦਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਅਗਰਤਲਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਉਤੇ ਮੁੜ ਆਗੂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਗਰਤਲਾ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਵਜ਼ਾਰਤੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕੀਤੀ।

JIM PATTISON

PONTIAC - BUICK - CADILLAC and GMC

3434 MAIN ST. VANCOUVER, B.C.

Tel. 879-4233

1985 NEW PONTIAC LINE

Firefly, Sunburst, Acadian, T1000, Sunbird, Fiero, Firebird, Transam, Grand AM, Pontiac 6000, Bonneville & Parisienne

— BUICK LINE

Skyhawk - Skylark - Century - Regal Somerset - Regal - Lesabre - Electra Parkave.

— CADILLAC LINE

Cimmorow - Deville - Fleetwood - Eldorado - Seville

— GMC — Pick up Van — Jimmy Available 2+4 Wheel DR.

Special Special Interest Rate at Selected Models 9.9%
Interest on up to April 30th 1985 on these models only

Sunbird - Skyhawk - GMC S.15 Pick up & Jimmy

All Kind Used Car - Truck & Vanc at reasonable Price

Parlad Gill

Bus. 879 - 4233

Res. 435 - 1834

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 10.30 ਵਜੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ
4.00 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਂ

(ਪੰਨਾ 14 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਦਿਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਛੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚ ਲਗੇ ਕਰਫਿਊ ਵਿਚ ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ ਦੇ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੱਕ ਢਿੱਲ ਦਿਤੀ ਗਈ।

ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੇ ਤੜਕੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਫਸਰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕਮਲ ਨਾਥ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕਰਫਿਊ ਨਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੱਪਸਟ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। 'ਉਚ ਅਫਸਰ ਵਾਇਰਲੈਸ ਰਾਹੀਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਗਤਬਤ ਕੀ ਹੈ? ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਇਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਸਟੇਟਸਮੈਨ
3 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਸਮੇਂ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਟੋਲੇ ਉਥੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ.....ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਬਸਤੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਦੇ ਫੁਟਪਾਥ ਤੇ ਇਕ ਜਲਦੀ ਹੋਈ ਲਾਸ਼ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸਤੀ ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ ਬਣੀ ਚੈਕ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਦਿਲੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਿਰੇ ਦਿਲੀ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨੌਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਬਸਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਭੋਗਲ ਇਲਾਕੇ (ਦੱਖਣੀ ਦਿਲੀ) ਵਿਚ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਚੁਆਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਥੇ ਕੋਈ ਗਤਬਤ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੀ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਮੋਟਰ ਪਾਰਟਸ ਦੀ ਇਕ ਦੁਕਾਨ ਲੁਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਥੇ (ਭੋਗਲ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਿੰਸਾ, ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਗਰੋਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ।

.....ਭੋਗਲ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਦੇ ਦੋ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਵਸਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਸਟੇਟਸਮੈਨ 4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਫੌਜ ਦਿਲੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ ਸੀ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ। 3 000 ਫੌਜੀ ਤੇ ਫੌਜੀ ਗੱਡੀਆਂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ-ਸੀਮਾ ਮੁਸਤਫਾ
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਿਤੇ ਗਏ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼ 4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ. ਸੀ. ਟੇਡਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼
4 ਨਵੰਬਰ 1984

ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ. ਸੀ. ਟੇਡਨ ਨੇ ਕੱਲ ਤੋਂ ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਵਿਚ ਭੀੜ ਰਾਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਅਫਸਰ ਕਰੇਗਾ।ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ

ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ "ਬਿਲਕੁਲ ਜਥੇਬੰਦ ਅਤੇ ਇਕੋ ਹੀ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਸੀ।"

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਐਤਵਾਰ — 4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਲ ਰਾਤ ਅਚਾਨਕ ਲਏ ਇਕ ਫੈਸਲੇ, ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਲੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਸੀ. ਗਵੱਈ ਦੀ ਜਗਾਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਵੱਈ ਛੁੱਟੀ ਚਲੇ ਗਏ।

ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.
ਇਕਨਾਮਿਕ
5 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸੋਮਵਾਰ — 5 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਐਮ. ਕੇ. ਵਲੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗਤਬਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"ਸ਼੍ਰੀ ਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ 1809 ਵਿਅਕਤੀ ਸਾੜ-ਫੂਕ, ਦੰਗੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਗਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ

ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼
5 ਨਵੰਬਰ 1984

ਸ਼੍ਰੀ ਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਤਕਰੀਬਨ 20,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਹਾਇਤਾ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਦਿਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼
5 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਹਾਇਤਾ ਕੈਂਪਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਖਾਣਾ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕੰਬਲ ਗੱਦੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
5 ਨਵੰਬਰ 1984

ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 300 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਲੁਟਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਆਗੂ, ਸਮੇਤ ਸਥਾਨਕ ਐਮ. ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮ ਦਾਸ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਰੋਲ ਬਾਗ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ, ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਆਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮ ਦਾਸ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਾਲ ਲੈ ਲਓ, ਪਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਲੋਕ ਕੋਈ ਮੁਜਰਿਅਮ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊ ਸਰਵਿਸ,
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ
6 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜਮਨਾ-ਪਾਰ ਦੇ ਸੱਤ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ ਪੂਰਬੀ ਦਿਲੀ ਤੋਂ ਆਏ 25,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨੌਕੋ-ਨੌਕ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਹੇਠ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਕੈਂਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਬੜੇ ਅੱਖੇ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਵਲੰਟੀਅਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ,
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ
6 ਨਵੰਬਰ 1984
(ਚਲਦਾ)

ਬਾਂਦਰ ਤੇ ਆਦਮੀ

ਫੈਲਿਕਸ ਕ੍ਰਿਵਿਨ

ਜੰਗਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਇਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੂਰਖਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜਦ ਵੇਖੋ ਮਸਖਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਂਦੇ।

ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਬੰਸ 'ਚੋਂ' ਏਂ ਨਾ?"

"ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਹਾਉਣਾ ਵਧੇਰੇ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਜਾਂ ਫੇਰ, ਗੋਂਡੇ ਦੀ ਬੰਸ ਦਾ।"

"ਹੂੰਹ! ਸ਼ੇਰ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਏ! ਵੇਖ," ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਹਕਾਰਤ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਨਕਲ ਲਾ ਕੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਦ ਉਹ ਸਚਮੁੱਚ ਸ਼ੇਰ ਜਾਪਿਆ, ਪਰ ਸ਼ੇਰ ਵਰਗਾ ਖਤਰਨਾਕ ਨਾ ਲਗਾ।

"ਤੇ ਗੋਂਡਾ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਏ!" ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਫੇਰ ਕਿਹਾ ਤੇ ਗੋਂਡੇ ਦੀ ਨਕਲ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨੱਕ ਉਤਾਹ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦਸਿਆ।

ਫੇਰ, ਉਸ ਨੇ ਚਾਣਚਕ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਹਰ ਕੋਈ ਹੀ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ, ਜਾਂ ਫੇਰ ਗੋਂਡੇ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਮਰਗੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਨਵਰ ਬਣ ਕੇ ਦਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਆਖਿਰ ਕਿਉਂ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬਾਂਦਰ ਬਣਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਏ।"

"ਹਾਂ—...." ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਤੇਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਏ। ਹੈ ਨਾ?"

"ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੀ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਜਾਨਵਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ। ਸੋ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਬੰਸ 'ਚੋਂ' ਏਂ ਨਾ?"

ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਨਕਲ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਮੂੰਹ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕੇ। ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸੀ, ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਂਦਰ ਵਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਵੇਖਿਆ ਜਾਏ, ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਏ। ਜੋ ਤਰਕਾ ਏ, ਉਸੇ ਦੀ ਚਲਦੀ ਏ, ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿਆਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਜੋ ਵੀ ਤਰਕਾ ਏ, ਉਹ ਮਾੜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਾ ਏ। ਹਰ ਕੋਈ ਹੀ ਹਾਥੀ ਜਾਂ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ 'ਕਹਾਉਣਾ' ਚਾਹੁੰਦਾ [ਏ]। ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੁਰਖਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਏ। ਇਹ ਅਨਿਆਂ ਏ।...

ਤਦ ਉਸ ਨੇ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬੰਸ 'ਚੋਂ' ਹਾਂ।" ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਂਦਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ।

ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਲਗਾ। ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਆਦਮੀ ਬਾਂਦਰ ਵਰਗੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੁਰਖਾ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸੋ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲਗਾ ਕਿ ਆਦਮੀ ਬਾਂਦਰ ਦੇ ਬੰਸ 'ਚੋਂ' ਹੈ। ਤੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਇਸ ਇਕਬਾਲ ਪਿੱਛੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ, ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ, ਤੇ ਇਕ ਮਾਤਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ।

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

■ BUYING
■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation.

Malkit Dhami, M.A. (Eco.)
Office: 736-3831 Res: 434-8548
Pager 524-8581, #2229

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE COMPANY

Rupinder S. AZAD

Looking For

The Right Kind of Life
Insurance?

YES!

Choice is Yours :

Traditional VS Universal [Smokers & Non Smokers]
For Details & Free Consultation

ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਰ ਲਈ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਪਾਲਸੀ ਲਓ। ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ

CONTACT:

RUPINDER S. AZAD
AZAD INSURANCE AGENCIES
#1 - 2619 - Cedar Park PL.
CLEARBROOK, B.C.

Phone (604)853-0134

ਸਿੱਖ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਸੰਸਦ 'ਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਵਈਏ ਵੀ ਰੁਚੀ ਸੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੋਲੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਗਿਆਰਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਇਥੇ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖ ਮਸਲੇ" ਬਾਰੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ, ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਭਵਨ ਦੇ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਇਕ ਲਾਬੀ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਨੈਨਸੀ ਕਾਹਨ ਨੇ "ਯੂ. ਐਨ. ਆਈ." ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟੋਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਸੋਂ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਸੰਸਦ) ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੈਨਸੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਮੈਂਬਰ ਰਾਬਰਟ ਮਰਾਜ਼ੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੀਪਬਲਿਕਨ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੋ. ਲੈਡ ਰੋਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਗੁੱਟ ਦਾ ਸਰਗਨਾ ਹੈ, ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਆਯੋਜਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕੁਮਾਰੀ ਲੌਰੀਜ਼ ਵਾਈਜ਼ਬਰਗ ਨੇ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਰੋਜ਼ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਧੜਾ ਸਰਗਰਮ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਸੋਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧੜਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧੜੇ ਦਾ ਉਤਰਨਾ ਜੇ. ਐਸ. ਭੁੱਲਰ, ਗੰਗਾ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਤੇ ਰੇਲਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ ਲਗਭਗ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਇਤਜਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਭਾਸਨ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਰਜ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤਪੰਥੀ ਬੁਲਾਰੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਆਸੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਿੱਖ, ਆਪਸ ਵਿਚਲੀ ਛੁੱਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ-ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਏ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਵਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰੀਆਂ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ — ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਫੌਰਨ ਜ਼ਿਲਾ ਚੋਣ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਨਿਗਰਾਨ ਅਮਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਥਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਨੈਕਸੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਜੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਸਥਿਤ ਵਿਚ ਇਥੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅੰਦਰ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਤਿੱਖਾ ਵਾਦਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਬਹਿਸ-ਮੁਬਾਹਿਸ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ 'ਕਾਕਸ' ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰਵਈਏ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਰਾਮ ਜਾਖੜ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤ ਵਿਚ ਬਹਿਸ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 'ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਦਨ ਅੰਦਰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿਤੀ ਹੈ।

21 ਤਾਮਿਲ ਮਾਰ ਦਿਤੇ

ਕਲੰਬੋ— ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਉਤਰ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫੌਜ ਦੀ ਇਕ ਟੁਕੜੀ ਨੇ 21 ਤਾਮਿਲਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਰ ਦਿਤਾ। ਇਹ ਤਾਮਿਲ ਕਿਸ਼ਤੀ 'ਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਆਉਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ 'ਚ ਸਨ। ਪੰਜ ਤਾਮਿਲ ਦੌੜ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸਜ਼ਾ ਯਾਫਤਾ ਦੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਘਟੀ

ਅਟਵਾ: ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਉਨਟੇਰੀਓ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਘਟਵਾ ਲਈਆਂ ਹਨ।

32 ਸਾਲਾ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ 21 ਸਾਲਾ ਗ. ਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦੋ ਯਤਨਾਂ ਵਲੋਂ ਟੋਰੰਟੋ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਿਖਾਵੇ ਸਮੇਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾ ਦਿਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕ ਧੜਾ ਜਦੋਂ ਇਦਰਾ ਪੱਖੀ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬੈਂਸ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਕਰਿਸਟੋਫਰ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿਤੀ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਗਰੇਵਾਲ ਨੂੰ 14 ਸਾਲ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਉਨਟੇਰੀਓ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੈਂਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾ ਕੇ 17 ਸਾਲ ਅਤੇ ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 14 ਸਾਲ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਬੰਦੇ ਦੇ-ਤਿਹਾਈ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਕੇ ਰਿਹਾ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਦਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਪੈਨਲ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ)—ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪੈਨਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਅੱਗੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੌਰਬੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਪੈਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਬਕਾ ਕੇਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਬਾਦ ਦੌਰੇ ਹੋਏ।

'ਦਲ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ'

ਪਟਿਆਲਾ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਚੁਕੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝੋਤੇ ਲਈ ਗਲਬਾਤ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਆਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਲਬਾਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਭਰਿਆ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਏਗਾ।

ਸ: ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਇਕ ਰੈਲੀ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ ਆਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੀ ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਕਣਕ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਬਰ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਤੇ ਵਿਚ "ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਵਖਵਾਦੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕੱਢ ਦੇਣ।

ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 26 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਣਗੇ। ਇਥੇ 'ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ' ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕੇਤ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਕਰਨਗੇ।

ਆਪਣੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਦੰਗਾਗ੍ਰਸਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿਤੇ ਹੁੰਗਾਰੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੁਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇਕ ਸੁਭਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਮੰਗਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੇਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਦੁਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਵੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਦਲ (ਸੰਤ) 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ 5 ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ

ਫਰੀਦਕੋਟ, (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) — ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਨਾਮ, (ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ) ਇਤਿਹਾਸਕ ਕੁਰਦੁਆਰਾ ਝੰਡ ਸਾਹਿਬ — ਇਥੇ 20 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮਸਤੂ-ਵਿਖੇ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠ ਆਣਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਅਜ ਪੀ. ਆਰ. ਟੀ. ਸੀ. ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੀ ਇਕ ਬੱਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੋ ਗਈ। (ਸੰਤ) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ।

KAM

Accounting Service

- ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ
- ਬੁੱਕਕੀਪਿੰਗ
- ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ
- INCOME TAX
- BOOKKEEPING
- ACCOUNTING

KAM DHALLA

874-9855 Res: 681-6642

2707 Main Street, Vancouver, B.C.
[at Loyal Furniture]

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ

ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਵੀ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਖ੍ਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ
To Buy Any Car From Any Dealer
Contact

Surjit S. Bains

Ph. 324-1527

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਡ
ਮਕੈਨਿਕ ਹਨ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 15 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ

ਜੀ. ਐਮ. ਸੀ. ਫੋਰਡ, ਕ੍ਰਾਈਸਲਰ, ਅਮਰੀਕਨ ਮੋਟਰਜ਼ ਜਾਂ ਬਦੋਲੀ ਕਾਰਾਂ
ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕਅੱਪ ਖ੍ਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ

ਫੋਨ ਕਰੋ : 324-1527

ਖ੍ਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਿਆ
ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਸਲਵਾਦ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ

*ਵੈਨਕੂਵਰ ਸੱਥ

ਐਤਵਾਰ ਮਾਰਚ 31 ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਸਪਾਰਟਕਸ ਵਲੋਂ ਨਸਲਵਾਦ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਲਾ ਕੂਏਨਾ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜੋ ਕਮਰਸ਼ਲ ਡਰਾਈਵ ਉਪਰ ਹੈ, ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਵਿਚ "ਬਲੈਕ ਬਰਟੇਨੀਕਾ" ਨਾਂ ਦੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਫਿਲਮ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਜੋ ਇਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸਰਵਣ ਬੋਲ, ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਵਲੋਂ ਚਰਨ ਗਿੱਲ, ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਉਨੇ ਅਤੇ ਕੋ-ਆਪ ਰੇਡੀਓ ਵਲੋਂ ਪੁਨਮ ਖੋਸਲਾ ਨੂੰ ਉਦੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਰਨ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਫਿਲਮ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਫਿਲਮ ਇਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਬਾਰੇ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਬਾਰੇ, ਪਰ ਇਹਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਬੀ. ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਥੇ ਇਹੋ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਕਰਡ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਬਰਾਂਚ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨਸਲਵਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਕੁ ਕਲੱਕਸ ਕਲੈਨ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਲਸੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਨਸਲਵਾਦ ਪ੍ਰਚਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗੈਰ-ਚਿੱਟੇ ਲੋਕ ਚਿੱਟੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘਟੀਆ ਹਨ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੀ. ਸੀ. ਸੰਘਰਸ਼ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਉਪਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਕੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ/ਖਜ਼ਾਨਦਾਰ ਸਰਵਣ ਬੋਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸਲਵਾਦ ਦੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਨਸਲਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ "ਬਲੈਕ ਬਰਟੇਨੀਕਾ" ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਘੋਸ਼ਾ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਨੇਟਿਵ ਇੰਡੀਅਨ ਫੋਰ ਜਪਾਨੀ ਤੇ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਹੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬੀ. ਸੀ. ਦਾ ਇਮਲਾਏਮਿਟ ਸਟੇਂਡਰਡ ਐਕਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਫਸਲਾਂ ਕੱਟਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੱਭ ਕੁਝ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਗੈਰ-ਚਿੱਟੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1980 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਸੀ ਐਫ ਯੂ ਦਾ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਮੀਲਪੱਥਰ ਸੀ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖੁੱਲ੍ਹ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜਦੋ-ਜਹਿਦ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਮਿਸਟਰ ਉਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਮ "ਬਲੈਕ ਬਰਟੇਨੀਕਾ" ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚਲੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਉਪਰ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪੰਜ ਮਿਲੀਅਨ ਗੈਰੇ 20 ਮਿਲੀਅਨ ਕਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਅ ਕੇ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕਾਲਿਆਂ ਉਪਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਉਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਜਿੰਦਗੀ ਮੌਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੁਨਮ ਖੋਸਲਾ ਜੋ ਕਿ ਕੋ-ਆਪ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਪੂਰੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਉਪਰ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਉਪਰਲੇ ਤਿੰਨ ਖਾਸ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰੇ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ ਇਹ ਇਕ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਵਧਾਈ ਦੇ ਪਾਤਰ ਹਨ।

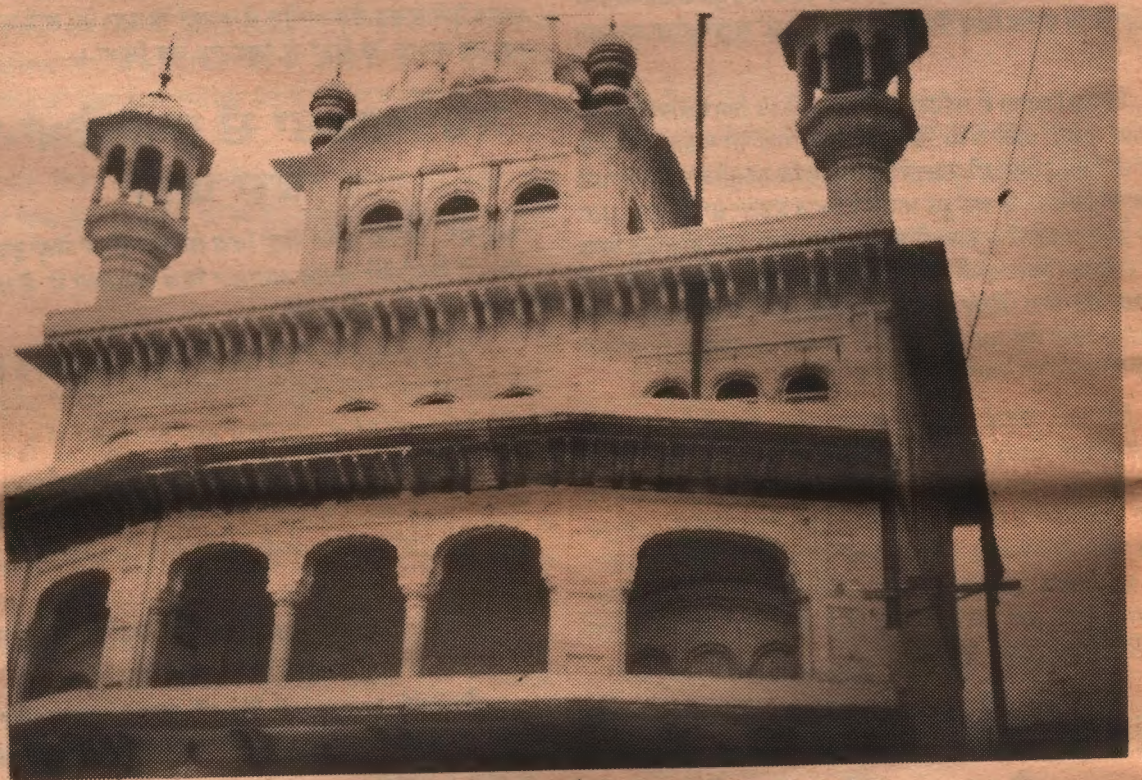

ਤਿਉਰੀ ਤਿਉਰੀ ਤਿਉਰੀ

ਤੁੱਖਣੀ ਨਹੀਂ
ਬਾਕੀ ਜ਼ਰੂਰ, ਤੁੱਖਣੀ ਰੋਜ਼
ਛੱਡਣ ਦੁਲੇ ਰੋਹ ਬਜ਼ਾਰੀਏ
ਮੇ ਜਕਦੇ ਨੇ...

ਦੇਸ਼ਵਿਰੋਧੀ
ਸਰਕਾਰੀਆਂ
ਸਹਿਨ ਨਹੀਂ
- ਰਸੀਏ

- ਪਰਦੇਸ਼

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਲੱਲੂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ-ਭੇਂਟ

ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤ

ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਛਪ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਲੱਲੂ ਦੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ।

TICKETS TO ANYWHERE GABA TRAVELS

ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ
ਤੇ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

6612, MAIN ST.
VANCOUVER, B. C.
PHONE: 324-3336

MANOHAR LAL GABA
GET HELP IN INDIA AT
NUR MAHAL PH: 49
JULLUNDUR PH: 74597
NEW DELHI PH: 44165
JANDIALA (JULLUNDUR)
MOGA (Fareedkot)

ਡਾਕਟਰ ਪਰਾਨ ਵਾਸਿਸ਼ਟ (Dentist)

ਅਤੇ

ਡਾਕਟਰ ਸ਼ਸ਼ੀ ਵਾਸਿਸ਼ਟ (M.D.)

ਮੈਡੀਕਲ - ਡੈਂਟਲ ਸੈਂਟਰ

6423 Main St.

Vancouver, B.C. 321-5533

8657-120th St. (Scott Rd.)
N. DELTA
590-2323

ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਵਫ਼ਦ ਪੰਜਾਬ ਜਾਏਗਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਸੰਪਾਦਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਣਗੇ। ਇਥੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ 26ਵੇਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇਕ ਮਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਫ਼ਦ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਸੰਪਾਦਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਸ਼ਵ ਬੰਪੁ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਜੂਨ 84 ਤਕ 4712 ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 30 ਜੂਨ 1984 ਤੱਕ ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 4712 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਦੁਲਾਰੀ ਸਿਨਹਾ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਦੱਸੀ।

ਬਾਕੀ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤਕ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ - ਲੌਗੋਵਾਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸਿੱਖ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਤਕ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਦ ਤਕ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਥੋਂ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਪਿੰਡ ਜੋਗੀ ਮਾਜਰਾ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹਮਲਾ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ — ਇਥੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਸਥਿਤ ਸਵਰਗ ਮੰਦਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੇ ਦਰਜਨ ਸ਼ਰਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ੰਕਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਤੋੜ ਦਿਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵੀ ਕੁਝ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ। ਮੰਦਰ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿਚ ਗੇੜਾ ਦੇਣ ਲੱਗੇ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਦੁਬਾਰਾ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਜਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਕੁਟਾਈ ਕੀਤੀ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ੰਕਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਤੋੜੀ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ।

ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਜਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ - ਚਵਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ, ਧਰਮ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਫੌਜੀ ਰਜਮੈਂਟ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਰਜਮੈਂਟਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਜਮੈਂਟਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਸਾਕਾ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਦੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਯਾਦਗਾਰ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਦੇ ਸਾਕੇ ਸਮੇਂ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਢੁੱਕਵੀਂ ਯਾਦਗਾਰ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ ਉਸਾਰੇਗੀ। ਐਸ. ਜੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੇ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਯਾਦਗਾਰ ਲਈ ਥਾਂ ਅਤੇ ਮਾਡਲ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ 1984 ਦਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਕਾ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਦਾ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਮਿਟ ਮਿਟ ਦਾ ਹਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੋਣਵੇਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣਗੇ ਤੇ ਇਹ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ. ਵਡਾਲਾ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂੰ ਕਰਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹੋਈ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੋਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਵੇ। ਸਿੱਖ ਗੱਭਰੂ ਆਪਣੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਤੇ ਉਸ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਣ ਬਨਾਉਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਖਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਮਨੋਰਥ ਲਈ ਇਕ ਗਿਆਰਾਂ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਹਸਪਤਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਤੀ ਤੇ ਸਿੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਇਚਾਰਜ ਡਾਕਟਰ ਬੀ. ਐਸ. ਬੱਬਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬ — ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਬੰਨਿਆ 'ਚ ਬੰਦ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ 'ਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾ ਕਰੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੇ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਭਰੋਸੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਭੇਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਵਪਾਰ

ਐਮ. ਐਸ. ਸੇਠੀ

ਦੋ ਵਪਾਰੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਲਾਭ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੋਨੇ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਕਹਿਣ ਲਗਾ, "ਤੂੰ ਸਵਾਹ ਕਮਾਣਾ ਏ, ਏਥੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੋਨਾ ਪਾਇਆ, ਭਾਅ 625 ਰੁਪਏ 10 ਗਰਾਮ ਦਾ ਸੀ, ਤੇ ਅੱਜ 1200 ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਏ, ਹੋ ਗਏ ਨਾ ਦੂਣੇ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ।"

ਦੂਜੇ ਕੋਲੋਂ ਨਾ ਰਿਹਾ ਗਿਆ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਕਦਦਾ ਬੋਲਿਆ, ਓਏ ਸਵਾਹ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਕਾਹਨੂੰ ਪਾਨਾ ਏ, ਖੋਹ ਪਾ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਵਿਚ — ਵੱਡਾ ਆਇਆ ਏ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ — ਅਖੇ 625 ਰੁਪਏ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਤੇ ਹੁਣ 1200 ਰੁਪਏ ਹੋਇਆ ਏ — ਅਖੇ ਦੂਣੇ ਹੋ ਗਏ ਬੈਠੇ ਬੈਠਾਏ। ਭੂਤਨਿਆਂ 25 ਪੈਸੇ ਕਿਲੋ ਗੰਦੇ ਪਾਏ ਸਨ, ਤੇ ਅੱਜ 400 ਪੈਸੇ ਕਿਲੋ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਕਰ ਲੈ ਹਿਸਾਬ ਜੇ ਆਉਂਦਾ ਏੀ ਤਾਂ ਨਾ ਅਖੇ ਦੂਣੇ ਹੋ ਗਏ?"

ਇਸ ਐਡ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਡਾਲਰ ਲਏ ਜਾਣਗੇ।

FORTUNE TELLER

MRS. BELINDA with her God Gifted Powers will advise and help you in all problems of life, luck, business, marriage, love, health, etc. etc. She speaks French, English and Italian. MIND, PALM and TAROT CARD READING. Why suffer through life's miseries? She guarantees to help you and your loved ones. One visit will benefit you. Call Today for a better tomorrow. All reading private & confidential.

[604] 876-4202

VANCOUVER, B.C.

ਮੱਤੇਵਾਲ 'ਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਹਿਮ ਦਾ ਪ੍ਰਫਾਵਾ

ਮੱਤੇਵਾਲ — ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇੜਲੇ ਇਸ ਸੁਖੀ-ਸਾਂਦੀ ਵਸਦੇ ਪਿੰਡ ਜਿਥੇ ਪੰਜ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ ਇਕ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ, 'ਚ ਭੈਅ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

"ਜਿਉਂ ਹੀ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਲੋਕ ਜਿਧਰ ਮੂੰਹ ਆਇਆ ਭੱਜ ਪਏ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਵੜ ਕੇ ਬੁਝੇ ਢੋਅ ਲਏ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਚ ਦੜ ਵੱਟ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ।" ਇਹ ਗੱਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੱਤੇਵਾਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੌਕੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਤਲ ਬੜੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪੰਜੇ ਹਮਲਾਵਰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਦੋ ਟੋਲੀਆਂ 'ਚ ਵੰਡ ਲਿਆ।

ਦੋ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਟੋਲਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਖ ਬਜ਼ਾਰ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤੇ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਹਲਵਾਈ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਉਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ। ਤਿੰਨ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਹਰਵਾਰ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਲ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਇਕ 54 ਸਾਲਾ ਡਾਕਟਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿਤਾ।

ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪਿੰਡ 'ਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੜੇ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਨੇ। ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਕੁਲ ਵਸੋਂ ਦਾ ਲਗਭਗ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ। "ਸਾਡੇ ਕਦੀ ਕੋਈ ਫਿਰਕੂ ਗਤਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤੇ ਅਸੀਂ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਾਤਲ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਸਨ।" ਇਹ ਗੱਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਕ ਵਸਨੀਕ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹੀ।

ਕੌਮੀ ਸੁਰਖਿਆ ਐਕਟ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਵੇਂ ਵੀ.ਸੀ.

ਪਟਿਆਲਾ, 16 ਅਪਰੈਲ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ) — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਮੀ ਸੁਰਖਿਆ ਐਕਟ (ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੇ ਇਲਾਵਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ, ਜਿਥੇ ਦੰਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਬਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 17 ਅਪਰੈਲ (ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ)—ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ. ਕੇ. ਬਰਮਾ ਨੂੰ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਉਪਕੁਲਪਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਈ. ਏ. ਐਸ. ਅਤੇ ਐੱਫ. ਸੀ. ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ।

ਕਣੀਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤੇ 'ਕੁਕਨੂਸ' ਦਾ ਮੁਕ ਜਾਣਾ

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਖਰੀਦਣੀ
ਜਾਂ ਬਦਲਣੀ ਹੋਵੇ, ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰ, ਵੈਨ ਜਾਂ
ਪਿਕਅੱਪ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ।
ਲਖਬੀਰ (ਲੱਕੀ) ਗੱਖੜ

ਸ਼ਿਵਰਲੈਟ, ਓਲਡਸਮੋਬਾਈਲ, ਕੈਡਲਿਕ, ਸ਼ੈਵੀ ਟਰੱਕ

OFF: 859-5271

RES: 853-1928

Toll free: 530-0254

Financing is
available (O.A.C.)

motorcade

"THE PEOPLE"

(SUPER VALU ਦੇ ਨੇੜੇ)

McCALLUM RD., At South Fraser Way,
ABBOTSFORD, B.C.

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE COMPANY

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Darshan Gill, M.A.

representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1
Bus. 685-9335
Res. 321-6360

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦਖਾਂਤ

ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਟੈਪਲ ਅੰਦਰ ਕਿਲ੍ਹਾਬੰਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਭਾਵੇਂ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਆਖ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਗੋਲਡਨ ਟੈਪਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ, ਇਹ ਖਬਰ ਵੀ ਆਈ ਕਿ ਜੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਮਕੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਜੇ ਕਦੇ ਆਪਣਾ ਨਿਰਣਾ ਬਦਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ।*

ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਚਿਤ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਟੋਹੜਾ, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੇ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ, ਦੋਹਾਂ, ਨਾਲ ਹੀ ਚੰਗੇ ਸੰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਦੇ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਆਲ ਇੰਡਿਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਬੁਲਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹਨੇ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਨਾ ਭੇਜਿਆ। ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ "ਇਹ ਗਦਾਰ ਹਨ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਸੌਂਪਿਆਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਕੁਝ ਹਨ ਤੇ ਕਰਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨੇ; ਸਿੱਖ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮੁਆਫ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।"

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਨੇ ਇਹਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਬੁਲਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਨਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਪਰ, ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਦੁਵਰਕਾ ਵੰਡਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੌਂਗੋਵਾਲ 'ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਏਜੰਟ' ਹੈ। ਟੋਹੜੇ ਨੇ ਮੁੜ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮਿਲਣੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹਨੇ ਸ਼ੁੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਮੁੜ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਬੰਦ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹੜਾ 8 ਫਰਵਰੀ 1984 ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਪੂਰਵਕ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਖਾਲਾ ਸੀ; ਇਹ ਅਮਨ ਭਰੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵੀ ਵਿਖਾਲਾ ਸੀ। ਇਹਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਬਾਤਾਂ ਲਈ ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਟੁੱਥਿਆ। ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜੈਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ, ਨੇ ਕੰਮ ਵਿਗਾੜ ਦਿਤਾ; ਉਹਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਉਤੇ ਘਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੇ 'ਵਿਵੇਕਹੀਣ' ਹਨ ਕਿਉਂਚਿਤ ਸ਼ਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿਚ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੋਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਅਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ਖੁੰਝ ਨਪੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ — ਭਾਵੇਂ, ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਮੁਮਕੀਨ ਜਿਹੀ — ਪਰ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਇਹਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਸੈਂਟਰਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਬਾਦਲ, ਟੋਹੜਾ ਤੇ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਘਰ ਖਾਣੇ ਤੇ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਹਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ, ਭਜਨ ਲਾਲ ਤੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ, ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਕੋ ਛਤ ਹੇਠ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਚਿਤ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀਹਨੂੰ ਖਾਣੇ ਤੇ ਸੌਂਦਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੇ ਬੇਲਚਕ ਵਤੀਰਾ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਰਟ ਹੀ ਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਅਬੋਹਰ ਤੇ ਫਾਜ਼ਲਕਾ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਸਮਝਤਾ-ਪਸੰਦ ਹੋਂ ਵਿਚ ਸੀ ਤੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦਾ ਹੀ ਵਤੀਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਗੱਲਾਬਾਤਾਂ ਛਿਕੇ ਟੰਗ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਜਦੋਂ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਪਰਨਾਥ ਮੁਕਰਜੀ ਨੂੰ ਭਜਨ ਲਾਲ-ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਤਾਂ ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਇਹ ਆਖਦਿਆਂ ਪਛਤਾਵਾ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ

ਅਕਾਲੀ ਇਹਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨ ਵਲੋਂ ਸੰਗਠਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬੰਦ

*ਜੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਖਬਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚਿਠੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਚਿਤ ਉਹਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਧਾਈ-ਤਾਰ ਆਏ ਸਨ। ਪਰ, ਜਦੋਂ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਖਬਰ ਦੇ ਖੰਡਨ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ।

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲੇ-ਸਿਰ ਹੱਥ ਲਗਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੱਲਾਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ।

19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਖੇ ਪਾਨੀਪਤ ਤੇ ਜਗਾਧਰੀ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕ ਪਈ; ਨੌਂ ਸਿੱਖ ਕਤਲ ਹੋਏ ਤੇ ਤਿੰਨ ਗੁਰਦਵਾਰੇ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲਭਗਤੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸੀ ਕਿਉਂਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਂ-ਮਾਤਰ ਜਤਨ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਾਨੀਪਤ ਦੇ ਸਿੱਖ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲੇ ਜੀਹਨੇ ਸਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿਤੀ। ਪਰ ਫੇਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਆਦਮੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਤੁਸੀਂ ਗਾਂਧੀ ਨਿਵਾਸ ਗਏ ਸੋ। ਗਾਂਧੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕੀ ਆਖਿਆ ਹੈ; ਇਹੋ ਨਾ ਕਿ ਅਮਨ ਤੇ ਏਕਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਜੀ ਮੋੜਾਂਗਾ।'

ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਚਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਮਾਰ ਦਿਤੇ; ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੇ ਸਿਪਾਦਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤ ਸਿੰਘ, ਨੂੰ ਵੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜੀਹਦੇ ਦਾੜੀ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤ ਦੇ ਭਰਾ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰੋ ਕਿਉਂਚਿਤ ਉਹ ਤਾਂ ਉਹਦਾ ਭਰਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨੇ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਨਾਨਕਾਂ ਵੀ ਭੇੜਾ ਹੋਇਆ। ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਲਈ ਤਾਂ ਕੇਸਧਾਰੀ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੀ। ਕੇਸ ਤੇ ਦਾੜੀ ਕਟਵਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਆਖਦੇ ਸਨ, ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦਸਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖਦਾ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ 'ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਦਿਤੇ' ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਖਿਚਾਊ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਦਰਿਸ਼ਤਪੰਸਦਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਉਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਗੇਜਰਟ ਪੁਲਸ ਫੋਰਸ (ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐਫ) ਅਤੇ ਬਾਰਡਰ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਫੋਰਸ (ਬੀ ਐਸ ਐਫ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਵਿਸਤਾਰ-ਭਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਈਆਂ; ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਗੋਲਡਨ ਟੈਪਲ ਦੇ ਇਰਦ ਗਿਰਦ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 'ਅਪੋਤੀਜਨਕ ਲੋਕਾਂ' ਨੂੰ ਕਢਣਾ ਸੀ। ਪਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਨਾ ਵਿਖਾਈ।

ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੋਚੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਚੇਤਨ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕ ਰਾਜਸੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੀਹਦਾ ਰਾਜਸੀ ਹਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ, ਪਾਂਡੇ, ਨੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੇ, ਇਹੋ ਗੱਲ ਆਖੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ।

ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਤਰਸਯੋਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਕੁਝ ਕਿਲ੍ਹਾਬੰਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਲੂਮ ਸੀ; ਉਹਦੇ ਨਿਕਟ-ਵਰਤੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਗੋਲਡਨ ਟੈਪਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਕੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਇਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਹਨੂੰ ਬੰਦੂਕਾਂ ਚੱਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਹਬੇਗ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡਨ ਟੈਪਲ ਕਾਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ।

ਇਕ ਤਾਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਫ਼ਤਾ ਵੇਖਦਾ ਸੀ, ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸੀ, ਜੀਹਨੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਛੱਡਿਆ, ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਿ ਉਹਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਲੂਮ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਖੜਾਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਤੇ ਇਹਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਏਡਾ ਹੀ ਖੇਤਰ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ, ਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਟਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਮੰਨ ਲਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਉਹਨੇ ਕਈ ਪ੍ਰੈਸ ਇੰਟਰਵਿਊਆਂ ਵਿਚ ਆਖੀ।

ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਲੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਫਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਜਤਨ ਕੀਤਾ: ਕਿਉਂਚਿਤ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਖਰਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਚਰਿਤਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25* ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 25 (2)(b) ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਇਹਦੀ ਤਰਮੀਮ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਨਾ ਕੇ, ਮਾਡਰੇਟ ਅਕਾਲੀ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਅਨੁਆਈਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁੜ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। 'ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਆਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਜਿਤਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਿਡਰਾਂਵਾਲਾ ਸਾਥੋਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾ ਚੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਇਕ ਮਾਡਰੇਟ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ।

ਏਅਰ ਚੀਫ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜੇ. ਐਸ. ਅਰੋੜਾ, ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਦੂਤ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲੇਖਕ ਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਗੇ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਹੜੀ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਦੇਵੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਨਰਮ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਜਿਵੇਂ ਕਤਲਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ-ਰਾਏ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 25 ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪਏ ਕਿ ਮਾਡਰੇਟ ਹੁਣ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਣ ਦੇ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਖ-ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਮੁੜ ਆਉਣਗੇ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਰਮ ਟੁਟ ਗਿਆ।

ਬਾਦਲ ਨੇ, ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦੂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਤੋਂ ਚੇਤਨ ਸੀ, ਇਸ ਤਰਮੀਮ ਲਈ ਮੰਗ ਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ; ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚੁਪ ਰਿਹਾ। ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਬਾਦਲ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ। ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸ ਕੇ ਮਨਾ ਲਿਆ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਇਸ ਤਰਮੀਮ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਪਰਵਾਨਗੀ ਲੈ ਚੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ-ਸਾਲਾ ਰਾਜ ਸਭਾ ਪੋਲ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਉਹ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੀ ਇਕ ਸੀਟ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੂੰ ਚਲੀ ਗਈ ਕਿਉਂਚਿਤ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਚੋਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਲਿਆ। ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ 'ਆਜ਼ਾਦ ਪੰਥ' ਸਪਤਾਹ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਹੁਣ ਜ਼ੋਰ ਸਦਾ-ਵਧੇਰੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਰਦਾਰੀ ਉਤੇ ਦਿਤਾ ਜਾਣ ਲਗ ਪਿਆ ਸੀ।

ਅਕਾਲੀ ਇਸ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਕਿ ਬਾਦਲ, ਟੋਹੜਾ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਤੇ ਉਥੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਾਲਾ ਪੰਨਾ ਸਾੜਨਗੇ। ਫੇਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ, ਜਿਵੇਂ ਰਾਜੀਵ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਰਮੀਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨ ਨਾ ਹੋਇਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮਾਡਰੇਟਾਂ ਦੇ ਬਿੰਬ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ, ਦਾਗੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ 26 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ, ਅਕਾਲੀ ਮੁਜਾਹਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ।

ਫੇਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਣਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਰਾਹਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਪਰ, ਬਾਦਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਭੇਜ ਵਿਚ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ; ਉਹਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਵਾਲਾ ਪੰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸਾੜਿਆ, ਸਗੋਂ ਬੰਗਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਦੁਵਾਰੇ ਵਿਚ ਸਾੜਿਆ, ਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਦਿਤੀ।

ਟੋਹੜਾ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਪਾੜਨ ਦਾ ਵਿਖਾਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੀਤਾ। ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁਝ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਚਿਤ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਕ, ਬਾਦਲ, ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਹੇਠ ਮੁਜਾਹਰਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਕਈ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਉਤੇ ਟੁਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 25 ਪਾੜੀ ਜਾਂ ਸਾੜੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਮੁਕਦਮਾ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੋਹੜਾ ਤੇ ਰਾਜੀਵ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ, 30 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੋਢੀ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸੁਝੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

11 ਮਈ 1984 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰ-ਗੋਚਰੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸੁਝਾਊ ਉਹਨੂੰ ਭੇਜੇ।

ਮਾਡਰੇਟ, ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਅਨੁਆਈਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਸਨ ਤੇ ਜਨਤਕ ਅਪੀਲ ਜਿਤਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ, ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਨਿਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਲੈ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਿਤਰੇ। ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਮੰਗਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਕਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਨਿਬੜੀਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਸਟਸ ਨਰੂਲਾ ਨੂੰ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ, ਤਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੀਰ, ਨਰੂਲਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪਰਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਮਦਦ ਚਾਹੀ।

ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਸਿਵਲ ਜ਼ਾਬਤਾ, ਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਪੀ. ਸੀ. ਸੋਢੀ ਨੂੰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਨਿਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ, ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ? 'ਨਿਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।'

ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਸੋਚਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸਿੱਖ ਨਿਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਆਧਾਰਤ ਹੋਵੇ। ਜੱਟ ਸਿੱਖਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਪੂਰਬ-ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੇ ਹਕ ਵਿਚ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਪ੍ਰਣ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਲਾਕ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ, ਉਹਦਾ ਆਦਮੀ ਭਾਵੇਂ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕਰ ਲਵੇ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹਦੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਤੋਂ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਟ ਸਿੱਖ ਡਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਾਸਤ ਰਾਹੀਂ ਜੋਤ-ਭੋਇ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਾਫੀ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚੁ ਲੜਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਿਕਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਵੀ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਜਟ ਸਿੱਖ ਇਸ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਹਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹਾਲ ਲਭ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਪਰੈਲ 1984 ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਬਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਮੰਤਰੀ ਐਚ. ਕੇ. ਐਲ. ਭਗਤ ਨੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸੁਝਾਵਾਂ। ਮੈਂ ਜੋ ਫਾਰਮੂਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ:

1. ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ (ਰਾਵੀ ਤੇ ਬਿਆਸ ਦਾ, ਕਿਉਂਚਿਤ ਸਤਲੁਜ ਦੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਨਿਬੇੜਾ ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਉਹਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜਾਂ ਉਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਮਿਲਣਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮੇਤ ਅਕਾਲੀਆਂ, ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ), ਬੀ. ਜੇ. ਪੀ., ਲੋਕ ਦਲ, ਜਨਤਾ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੇ ਸਭਨਾਂ ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਤੇ ਉਹ ਮਿਲ ਕੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਦੋਂ ਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਪੁਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

2. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਰਾਜ-ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਤੇ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨਿਬੇੜਨ ਲਈ ਤੇ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਸਾਲ ਦਾ ਵਕਤ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ।

3. ਪੰਜਾਬ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇਲਾਕਾ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਮੁਨਾਸਬ ਧਨ ਦੇਣ।

4. ਸੈਂਟਰ ਇਲਾਕਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਜੱਜ ਤੇ ਮਾਹਿਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਰਹੇਗਾ, ਤੇ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਬੋਹਰ ਤੇ ਫਾਜ਼ਲਕਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ, ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ

ਦਾਹਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ-ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ-ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਫਿਰ ਵਿਚਾਰੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

5. ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦੇ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਟੋਹੜਾ ਸੈਂਟਰ-ਰਾਜਕੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇਗਾ। ਅਕਾਲੀ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਉਹਦੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਭਗਤ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਸਨੇਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਹ ਫਾਰਮੂਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜੀਹਨੇ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਰੁਪ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਉਹਦੇ ਨਿਵਾਸ-ਸਥਾਨ ਤੇ 12 ਮਈ, 1984 ਨੂੰ ਹੋਈ।

ਏਅਰ ਚੀਫ ਮਾਰਸ਼ਲ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਅਰੋੜਾ, ਇੰਦਰ ਗੁਜਰਾਲ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਪਰਾਨ ਚੌਧਰੀ ਤੇ ਮੈਂ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਦੋ ਘੰਟੇ ਬਿਤਾਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਖ ਵਿਚਾਰੇ। ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪੂਰਨ ਸਰਬਸਿਮਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਕਾਰਗਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇ, ਰਾਜਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ।

ਅਸਾਂ ਫੇਰ ਅਕਾਲੀ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੜਾਅਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ। ਸਾਡਾ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਸੀ ਕਿ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਕਈ ਮੌਕੇ ਅਜਿਹੇ ਆਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰੀਬ ਕਰੀਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਿਬੇੜਿਆ ਗਿਆ। ਰਾਓ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟ ਜਾਣ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

ਖੈਰ, ਰਾਓ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਤੇ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਸਾਂ, ਕਿ ਬੀਤੇ ਤੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਪੁਟੇ ਜਾਣ ਜਿਹੜੇ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਣ।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਰਾਓ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਡਿਫਿਊਜ਼ ਕਰਨ (ਪਲੀਤੀ ਕਦਣ) ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਤਿਪਹਿਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ, ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ, ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। 'ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਯਰਗਮਾਲ ਹਾਂ।' ਉਹਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਆਖਰੀ ਲੇਖ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੋ ਚੌਢ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਲਿਖਿਆ: 'ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਭਲਕੇ ਕੀਹਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ... ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਬੁਚੜਖਾਨਾ ਬਣ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।'

ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਖੁਦ ਉਹਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੀ ਵਾਰੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਵੱਲ ਸੱਚਾ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਤੇ ਉਹ ਗੱਲ ਆਖਦਿਆਂ ਜੋ ਉਹਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਸਹੇੜਿਆ। ਉਹ ਸਾਡੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਰਾਦਰੀ ਦਾ ਇਕ ਅੱਤ ਦਲੇਰ ਮੈਂਬਰ ਸੀ; ਉਹ ਮੁੜ ਮੁੜ ਮਿਲੀਆਂ ਯਕੀਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪਰਗਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਕਿਆ। ਪਰ ਜਿਥੇ ਉਹਦੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਨ, ਉਥੇ ਉਹਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪੰਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਹਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਨ।

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਪਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਵਿਚ ਉਹਨੇ ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ।

ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਅਸਾਂ ਚਾਰ-ਪੰਨੇ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਭਗਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਜਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੇ 16 ਮਈ ਨੂੰ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਫੋਤੀ ਹੀ ਮਿਲੇਗਾ। 24 ਮਈ ਨੂੰ, ਅਸਾਂ ਉਹਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਹਦੇ ਫੋਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹਦਾ ਚਿਤ ਚੇਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਨੂੰ ਵੀ, ਗੁਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੋਰ ਹੀ ਇਰਾਦੇ ਸਨ।

ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਜਤਨ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਟੋਹੜਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਉਹਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਂਗਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਅਬੋਹਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਨਗਰ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸ਼ਹਿਰ (ਰਿਆਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਬੋਹਰ ਨਗਰ ਹੀ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪੂਰੀ ਤਹਿਸੀਲ ਨਹੀਂ) ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਦਰਭ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜਾਵੇ ਤੇ ਅਬੋਹਰ ਨਗਰ ਹਰਿਆਣੇ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਟੋਹੜਾ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਮਨਾ ਲਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 25 ਵਿਚ ਤਹਮੀਸ ਕਰਨ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ-ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਉਹਨੇ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਇਸ ਪਦਵੀ ਲਈ ਉਹਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਸ਼ਰੀਕ, ਬਾਦਲ, ਦੇ ਸਖਤ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।

ਪਰ ਜਦੋਂ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਫਾਰਮੂਲਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਟੋਹੜਾ ਨੂੰ ਭਰਾ-ਭਲਾ ਆਖਿਆ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਕਿਹਾ: 'ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ?' ਉਹਨੇ ਟੋਹੜਾ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹਨੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਨਾਲ ਗਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਉਹਨੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਆਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਉਹ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਵਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਮਲੂਮ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਵਿਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਮਤੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

26 ਮਈ ਨੂੰ ਟੋਹੜਾ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿਤੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਜੋ ਚਾਹੇ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਉਹਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ। ਕਹਿ ਲਵੋ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਾਰ ਦੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਹੀ ਵਜ਼ਨ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ 'ਯੋਗ ਵਾਤਾਵਰਨ' ਉਪਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਕਿ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਲਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹਟਾ ਲਈ ਜਾਵੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਲੀਡਰ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਰਿਆਸਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ 28 ਅਪਰੈਲ, 1984 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨਾ ਮੰਨ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਥਾਪਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਆਰਡਰ ਮਨਸੂਖ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਰਿਆਸਤੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਈ ਫੇਰ ਉਹਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਲਿਆ।

ਹੁਣ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸ਼ਦਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫਜ਼ਾਈ ਦਾ ਹੀ ਕੰਮ ਦਿਤਾ। ਇਕੋ ਦਿਨ ਵਿਚ 37 ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਾੜ ਦਿਤੇ ਗਏ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਦਿਨ 24 ਆਦਮੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ। 20 ਮਾਰਚ 1981 ਤੋਂ 2 ਜੂਨ 1984 ਤਕ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ 561 ਵਡੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ 386 ਆਦਮੀ ਮਰੇ, ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸ਼ਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੋਲਬਾਲਾ ਸੀ। ਲੋਕ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿੰਦੂ, ਸਮਝਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭੇਦ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਹਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪੰਸ਼ਦ ਰਾਜ ਵਿਚ 'ਮੁਖਧਾਰਾ' ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੱਚੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ 'ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋਏ ਹਨ,' ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਬੱਬਰ ਖਾਲਸਾ, ਦਲ ਖਾਲਸਾ, ਆਲ-ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ — ਇਹ ਸੱਚੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਫੈਲਾਅ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਹਥਠੱਕੇ ਸਨ ਜੀਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨੇ 'ਹਿਟ-ਲਿਸਟ'* ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਉਹਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਨਾ ਸਨ।

ਅਜੇ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਫਸਾਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਏ ਪਰ ਅਧਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦ ਭੜਕ ਪੈਣ ਕਿਉਂਜੋ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦਮੀ, ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਸ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੁਣ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ, ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਖਿਚਾਉ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹਊਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲਗਿਆ ਜੀਹਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੱਸ ਸੰਬੰਧਤ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ — ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਹਿਟ ਲਿਸਟ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਪੋਸਟਿੰਗਾਂ ਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਲੇਬਰ ਦੇ ਝਗੜੇ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਲੰਮੇ ਚਿਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਆਉਂਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਕਈ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਗਏ ਤੇ ਉਹਨੇ ਨਿਬੇੜਾ ਕਰ ਦਿਤਾ; ਤਾਜਰਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਤਾਰ ਦਿਤਾ ਜੋ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਜਾਂ ਉਹਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਕਹਿਣਾ ਸਿਆਣਪ ਸਮਝਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਵਿਰੁਧ ਬਹੁਤ ਘਟ ਲਿਖਿਆ। ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਚਾਰ ਗਰੁਪ ਨੇ ਲਿਖਣ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਹਦੇ ਮਾਲਕ, ਜਗਤ ਨਾਰਾਇਣ ਨੂੰ ਤੇ ਫੇਰ ਉਹਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰੋਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਜਾਨ ਦੇ ਕੇ ਇਹਦੇ ਲਈ ਕੀਮਤ ਤਾਰਨੀ ਪਈ। ਮਰਹੂਮ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਹਮਦਰਦ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹਦੇ ਅਖਬਾਰ, ਅਜੀਤ ਵਿਚ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਵਾਰਤਾ ਛਪ ਗਈ। ਉਹਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਤਾਂ ਦਿਲੀ ਦੇ ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਵਿਚ ਛਪੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੀ ਸੀ। ਹਮਦਰਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਵਾਰਤਾ ਪੜ੍ਹੀ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਅੰਕ ਲਈ ਸੋਧ ਤੇ ਖਿਆ-ਜਾਚਨਾ ਲਿਖ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਵਲੋਂ ਫੋਨ ਆ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਦਾ ਨਾਂ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹਿਆ ਜੀਹਨੇ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਅਜੀਤ ਦੇ ਸਬ-ਐਡੀਟਰ, ਸੋਖੀ, ਤੇ ਸੀ ਜੀਹਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਹਮਦਰਦ ਨੇ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸੋਖੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਖੀ, ਤੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਖਿਆ-ਜਾਚਨਾ ਛਾਪ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਇਆ ਲੱਗਿਆ।

ਇਸ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਤੇ ਨਿਗਰਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੀਵਨ-ਪਰਵਾਹ ਬਹੁਤੇ ਵਿਘਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ, ਲੋਕ ਡਰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਡਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉ ਉਹ ਤਦੋਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ

(ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 12 ਤੇ)

*ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਆਮ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮਟਕਾ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਹਿਟ ਲਿਸਟ' ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਨਵੇਂ ਅਨੁਭਾਵੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਟਕੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪਰਚੀ ਕਢਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਧਾਦਾਰੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਚੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਨਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਮਾਰਨਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਇਕ ਪਰਚੀ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਏਸੇ ਮਟਕੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਠਰੀ ਹੋਈ ਚੁੱਪ

*ਪ੍ਰਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਖਬਰੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰਲੀ ਹਵਾੜ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਦਮ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਖਬਰੇ ਬਾਹਰਲੀ ਹਵਾ ਹੀ ਸਤਹੀਨ ਹੋ ਗਈ ਏ ਜੀ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਕੋਈ ਗੀਤ ਗਾਵਾਂ ਤੇ ਇਸ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦੇਵਾਂ ਪਰ ਸੱਚ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕ ਤਿਤਲੀਆਂ ਦੇ ਟੁੱਟੇ ਖੰਡਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਤੇ ਹੋਲਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕੰਤੋ ਦੇ ਵਿਧਵਾ ਹੋਣ ਤੇ ਹੋਕਾ ਭਰ ਰਹੇ ਨੇ ਨੇਹਾਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਮਾਸ ਦੇ ਮੁੜ ਜੁੜਨ ਦੀ ਆਸ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ ਹੁਣ ਰਾਕਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਲਥਾਸ ਪਾਏ ਨੇ ਤੇ ਤਾਕਤ ਪਿੱਛੇ ਦੌੜ ਪਏ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਘਾਹ ਦੀਆਂ ਤਿੜਾਂ ਵਾਂਗ ਉਲਝ ਗਈ ਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬੂਟੇ ਆਦਮੀਆਂ ਪਾਸ ਸਤਿਨਾਮ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਹੋਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ

ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਦੇ ਬੇੜੇ ਮੂੰਹ ਚੋਂ ਹੁਣ ਕਦੇ ਰੂਪ ਬੰਸਤ ਦੀ ਨਾਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਪਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨਿਕਲੀ ਏ ਜਦ ਵੀ ਬੋਲਦੀ ਏ ਰਾਮ ਹੀ ਰਾਖਾ ਰਾਮ ਹੀ ਸਹਾਈ ਏ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਸ਼ੇਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਅਖੀਰ ਗੱਲ ਹੱਲੇ ਗੁਲਿਆਂ ਤੇ ਆਕੇ ਮੁਕਦੀ ਉਹ ਹੁਣ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਨੇ ਤੇ ਸੱਚ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਲਿਥਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਨੇ ਜੇ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਦੀ ਹੋਕ ਲਾਵਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਠਰੀ ਹੋਈ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਤੋੜੇਗੀ ਕਿਵੇਂ ਤੋੜੇਗੀ

ਇਕ 'ਨਿਰੰਤਰਵਾਦੀ' ਨਜ਼ਮ

(ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 'ਗਲੋਬਲੀ', 'ਸ਼ਰੋਮਣੀ', 'ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਕ', 'ਨਿਰੰਤਰ', 'ਦਾਦਾਵਾਦੀਆਂ' ਦੇ ਨਾਂ)

—ਇਕਬਾਲ ਰਾਮੂਵਾਲੀਆ

ਗਾਰਾ ਲਿਆ ਕੇ ਕੰਧਾਂ ਕੱਢ ਲਓ
ਮੇਰੇ ਵਾਲਾ ਮਿਸਤਰੀ ਬਲਾਓ
ਕਪੜੇ ਧੋ ਲੈ ਸਾਰੇ
ਪਰੈਸ ਕਰਾ ਲਾਂ ਗੇ ਜਾ ਕੇ
ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਵਖਰ
ਪਾਏ ਐਂ
ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਐਂ
ਕੁਮਾਲ 'ਚ ਪਾ ਲਾਂਗੇ ਸੂਰਜ ਵੀ
ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਆ
ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਲਿਖਣੀ ਨਹੀਂ
ਆਂਦੀ ਇਹ ਕੋਈ ਸਬਜ਼ੀ
ਬਣਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹਰੇਕ ਕੋਈ
ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ... ਫੈਦਾ
ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਕੁੱਤੇ ਦੀ ਗਲ ਵਿਚ ਪਟਾ
ਪਾ ਦਿਓ ਇਹ ਤਾਂ ਭੌਂਕੇਗਾ ਹੀ
ਇਹ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰ ਹੈ
ਸਭ ਭੌਂ ਭੌਂ ਕਰਦੇ ਐ
ਲੀਡਰ ਵੀ ਕੜੂਰੇ ਐ
ਸਭ ਭੌਂਕਦੇ ਐ
good night O.K.

ਗਜ਼ਲ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਕੰਵਲ' (ਰਾਮਪੁਰੀ)

ਜਿਹਨਾਂ ਕੋਲ ਦਲੀਲਾਂ ਸਚੀਆਂ ਨੇ, ਉਹ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਨੇ
ਹੁੰਦੀ ਝੂਠਿਆਂ ਕੋਲ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ, ਜੇਹੜੇ ਗਲ ਗਲ ਉੱਤੇ ਲੜਦੇ ਨੇ।

ਕੁਝ ਕਹਿਣੇ ਦਾ ਕੁਝ ਸੁਣਨੇ ਦਾ, ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਜੇਰਾ ਚਾਹੀਦਾ,
ਜੇਹੜੇ ਕਹਿ ਲੈਂਦੇ ਪਰ ਸੁਣਦੇ ਨਹੀਂ, ਉਹੇ ਆਪਣੇ ਪੋਲ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਨੇ।

ਸ਼ਿਸ਼ਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਿਆਲ ਮੁਬਾਰਕ ਨੇ,
ਹੁੰਦੇ ਵਿਰਲੇ ਸੁਣ ਕੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ, ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਦਾ ਗੁੰਝਾਰਾ ਭਰਦੇ ਨੇ।

ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਪਤਾਸ਼ੇ ਬੰਨ੍ਹ ਬਣ ਕੇ, ਗੰਗਾ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਈਏ,
ਜਦ ਨਿਰਮਲ ਗੰਗਾ ਵਗਦੀ ਏ, ਇਕ ਫਿੰਨ 'ਚ ਪਤਾਸ਼ੇ ਖਰਦੇ ਨੇ।

ਰੱਬ ਭਲੀ ਕਰੂ ਚੜ੍ਹ ਜਾ ਸੁਲੀ, ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਸੋਝਾ ਏ,
ਹੁੰਦੇ ਵਿਰਲੇ ਬੰਦੇ ਜਗ ਉੱਤੇ, ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਖੁਦ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਹਨਸਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਚੁਗਦੇ ਨੇ, ਸੁਚੇ ਮੋਤੀ ਮਾਨ ਸਰੋਵਰ ਚੋਂ,
ਕਾਂਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਢੇਰਾਂ ਤੋਂ, ਗੰਦ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਸ਼ਮੂ ਬਲਦੀ ਵੇਖ ਪਤੰਗ ਜੇਹੜੇ, ਦੂਇਆਂ ਨੂੰ ਦਸਣ ਜਾਂਦੇ ਨੇ,
ਕਹੇ 'ਕੰਵਲ' ਉਹ ਕਾਹਦੇ ਆਸ਼ਕ ਨੇ ਜੇਹੜੇ ਖੁਦ ਮਰਨੇ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਨੇ।

ਧੁਖਦੇ ਦਿਲ ਦਾ ਧੁੰਮਾਂ ਆਖਰ ਕਦ ਤਾਈਂ ਫੁੱਪ ਬਕੇਗਾ,
ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਕਿਰਚਾਂ ਤੇ ਤੁਰਦਾ, ਕਦ ਤਕ ਪੈਰ ਬਚਾਵੇਗਾ।

ਕੱਚੀ ਉਮਰ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੱਕੀਆਂ ਆਸਾਂ ਲਾ ਬੈਠੇ,
ਉਸ ਖ਼ਾਤਰ ਸ਼ੁਭ ਤੋਂ ਵਖ ਹੋ ਕੇ, ਤਨ ਤਨਹਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ।

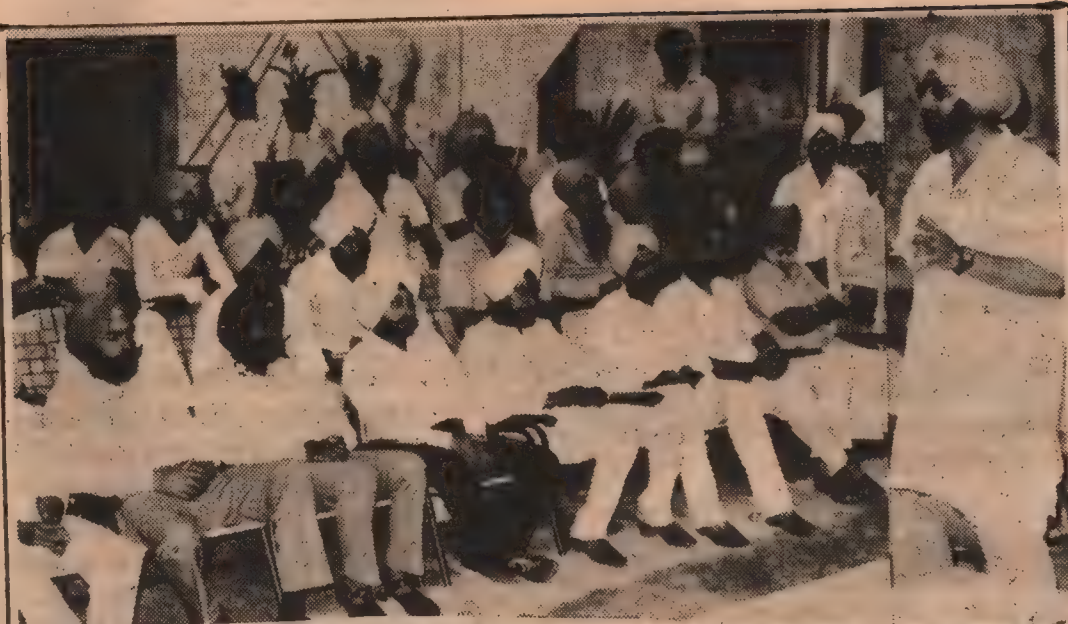
(ਪੰਨਾ 11 ਦੀ ਵਾਕੀ)

ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੁਰਜ ਫੁੱਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਅਪਣਨ ਬਾਰੇ।

ਕੋਮੋਰੋਂਦਰ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਰੁਕਣਾ ਤੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ; ਉਹਨੂੰ ਮੋਰਚਾ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1919 ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲਹਿਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਤਯਾਗ੍ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਚੌਰੀ ਚੌਰ ਵਿਖੇ ਕੁਝ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਇਹਦੀ ਥਾਂ, ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਨੇ 3 ਜੂਨ 1984 ਤੋਂ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ; ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਮਾਲੀਆ, ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ, ਤੇ ਅਨਾਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝ ਸਕਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭਿਡਰਾਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਖੇਡ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹਨੇ 3 ਜੂਨ 1984 ਦੀ ਤਰੀਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਮਿਥ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ। (ਚਲਦਾ)

ਜਿਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਚੋਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਰੋਜ਼ ਚਰਾਉਨਾਂ ਦੇਂ, ਹਰਫ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿਤਲੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਵੇਂ ਕਿਵੇਂ ਉਡਾਵੇਂਗਾ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਜਲਸੇ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਅਜ ਪੰਜਾਬ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਕਟਮਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਫਿਕਰਮੰਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਆਦਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਭੜਸਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਿਚਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਭੜਸਾ ਹੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ :

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਭ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਇਥੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਵੱਸਣ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਬਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਰੋਂਦੇ ਹੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਇਲਾਕਾ ਕਰਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੋਨਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਦੇ ਮਤੇ ਤੇ ਘੱਟ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਬੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਵੱਖਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਮਤਾ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਸਰਕਾਰ ਦੋਹਾਂ ਸਿਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ: ਜਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਓਨੀਆਂ ਗੱਲਾਂ

ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਲੜਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵੱਲ ਖੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਣ ਲਈ ਸੁਲਝੇ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਤਿਵਾਦ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਜੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਯੱਕ ਕਦਮ ਪੁਟਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ

ਉੱਜ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੁੱਪੱਖੀ ਵਾਰਤਾ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰੇ। ਇਸੇ 'ਚ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੀ।

ਭਾਣਾ ਨਾ ਵਰਤਦਾ। ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਏਜੰਟ ਹਨ। ਸੰਝ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿਡਰਾਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੇ ਖੁਦ ਉਭਾਰਿਆ। ਭਿਡਰਾਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਖੁਦ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਏਜੰਟ ਤੇ ਪੰਥ ਦੇ ਹੱਥ ਹਨ। ਭਿਡਰਾਵਾਲੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਭਿਡਰਾਵਾਲੇ ਅਜੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ

ਮੁਝ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲੋਕ ਬੰਸਾਂ, ਰੇਲਾਂ, ਦਵਤਰਾਂ, ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਆਮ ਬਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪਹੱਕਤ ਮਸਲੇ ਤੇ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੀ ਕਈਆਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਬੁਕਾਉ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ। ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੋਹਰੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ਰਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੀ ਫੁਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਲ ਏਕਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਏਕਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਹੜਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜੰਗ

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਮੀ ਹੈ। ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੜ੍ਹਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਗਰਮ ਲੜਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਗਰੁਪ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਕਮਰੋਰ ਤੇ ਡਰਪੋਕ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀ ਨੀਤੀ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਗਰਮ ਖਿਆਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਤੇ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ ਪਰ ਮਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲਈ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਬੜਾ ਮਾਣ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਵਾਦ ਵਿਚਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਰਮ ਖਿਆਲੀਏ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਰਨਖਾਹਦਾਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਅਕਾਲੀ ਗਰੁਪਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਵੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨਾਤਾ ਤੋੜੇ।

ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰੇ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੀ।

ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੱਠੀਧਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ

ਪੁਆੜਾ ਕੇਸਰੀ
ਪੱਗ ਦਾ

ਮੌਜੇ ਤੋਂ ਆਈ ਇਕ ਖਬਰ 'ਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਨੌਜਵਾਨ ਸਿਰ 'ਤੇ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹੀ, ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਤੁਰੱਕਾ ਮੌੜ ਕੇ ਪੱਗ ਵਿਚ ਟੁੰਨੀ, ਇਕ ਨਾਈ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੇ ਬੈਠਾ ਦਾੜ੍ਹੀ ਟਰਿੰਮ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਰ ਆ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਬੁਝਦਾ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਹਾਲੀ ਵੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁਨਵਾਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਸਾਨੂੰ ਮੌੜ ਦਿਓ ਤੇ ਜੇ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਰਖਣੀ ਹੈ ਤਦ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾਈ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਤਿਆਕ ਕਰ ਦਿਓ।"

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸਰੀ ਪੱਗ ਸਿਰ ਤੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਗਲ 'ਚ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਬਰਾ ਸੋਚਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਤਾਂ ਦਿਓ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਕੁਹਾ-ਡੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੰਨ ਸਕਾਂਗੇ ਕਿ ਨਹੀਂ। ਐਤਕੀ ਵਾਰੀ ਮੈਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ।"

ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ

BOMBAY SWEETS

& Restaurants

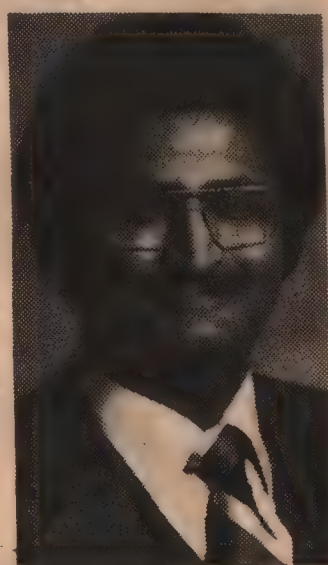
6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

AMIN LADHA

Canada's autosales leader, now invites you at 86 S.E. Marine Dr. Vancouver [Between Main & Cambie] to make your own deal for any make or model of car including Cadillac, Chevrolet, Oldsmobile, any import or domestic car

dueck
CHEVROLET-OLDSMOBILE-CADILLAC LTD.

86 SE Marine Dr., [between Main & Cambie]

Ph: 324-7222

Res.: 433-1681

Pager 687-7711 Pager #2122

DUECK CHEVROLET OLDSMOBILE CADILLAC LTD.

3 Piece Love Seat not Shown

ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿਚ 3 ਪੀਸ ਸੈਟ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

\$1189.00 ਵਿਚ

ਡਰੇਪਸ ਵੀ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ — ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ -
ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ਤੇ ਤਿੰਨ ਬੈਡਰੂਮ ਸਪੇਸਲ ਵੈਲਵੈਟ

Open Mon. - Sat. 10.00 a.m. To 5.00 p.m.

AGS Furniture MFG
Ltd.

8670 - 120 St. SURREY,
Ph. 596-7322/594-7247

● ਸਟੋਰ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤਾ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਵਰਨੀਚਰ ਸਿੰਧਾ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਖ਼ੀਦੇ

● ਤੁਹਾਡੀ ਮਨਪਸੰਦ ਫੈਬਰਿਕ ਅਤੇ ਫੋਮ ਪਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

● ਪੁਰਾਣੇ ਸੋਫਾ ਸੈਟ ਤੇ ਕਿਚਨ ਚੇਅਰਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Special 3 Piece

\$849.00

ਸਾ ਹਿ ਤ

ਦ ਰ ਪ ਣ

ਕਹਾਣੀ:

ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਤ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਦੀ

ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਸ ਦਾ ਸਫਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਉਨੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬੱਸ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਲੋਨੀ ਦੇ ਅੱਡੇ ਤੇ ਉਤਰ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਗੂੰਜ ਰਹੀਆਂ ਸਨ :

‘ਮੈਂ ਜੰਗਲਾਤ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਸਭਕਾਂ ਤੇ ਬਿਰਫ ਲਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ! ਸਰਕਾਰੀ ਨਰਸਰੀ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵੀ ...’

‘ਵਾਹਵਾ !’

‘ਹਾਂ, ਲੱਕੜੀ ਵੀ ਮੁਖਤ। ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜਿਉਂ ਲੱਕੜ ਦਾ ਗੱਡਾ ਵੱਢ ਕੇ ਤਰ ਲਈਦਾ।’

‘ਹਲਾਅ !’

‘ਹਾਂ ਬੜੀ ਵਧੀਆ ਲੱਕੜੀ ਹੁੰਦੀ ਐ।’

‘ਕਾਹਦੀ ਲੱਕੜੀ ?’

‘ਐਹ ਜਿਹੜੇ ਬਿਰਫ ਅਸੀਂ ਕੱਟਦੇ ਹਾਂ।’

‘ਬਿਰਫ ਕਟਦੇ ਹੋ ?’

‘ਹਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਕੀ।’

‘ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਿਰਫ ਹੀ ਕੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ?’

‘ਹਾਂ ਜੀ।’

‘ਕੀ ਕੋਈ ਬਿਰਫ ਵੀ ਕਟਦਾ ਹੈ ?’

‘ਹਾਂ ਜੀ, ਅਸੀਂ ...’

‘ਪਰ ਕਿਉਂ, ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲੱਕੜੀ ਕਿਉਂ ਕੱਟਦੇ ਹੋ ਇਹ ਤਾਂ ...?’

‘ਹੋਰ ਕੀ ਕਰੀਏ ?’

‘ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਾਂਗਾ।’

‘ਕਿਉਂ ?’

‘ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਰਫ ਕਿਉਂ ਕੱਟਦੇ ਹੋ ?’

‘ਫੇਰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ?’

‘ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ? ਇਹ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਐ ਨਿਰਾ ਪੁਰਾ ...’

‘ਪਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤੀਹ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ...’

‘ਤਾਂ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਐ।’

‘ਪਰ ਮੈਂ ਘਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ।’

‘ਹੋਰ, ਬੀਜਦੇ ਹੋ ?’

‘ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਜਾਂਦੇ ਸਭ ਕੁਝ !’

‘ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਅਫਸਰ ਦੇ ?’

‘ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੀ।’

‘ਮਸਲਨ ?’

‘ਐਸ. ਡੀ. ਓ. ਦੇ. ਬਾਟੇਦਾਰ ਦੇ ਵੀ... ਤੇ ਨਾਲੇ ਉਵਰਸੀਅਰਾਂ...’

‘ਹੋਰ ਕਿਸ ਦੇ ...’

‘ਬਾਕੀ ਵੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ। ਸਮਝ ਗਏ ਨਾ।’

‘ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ?’

‘ਹਾਂ, ਤੇ ਹੋਰ ਕੀ... ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ...’

‘ਕੀ ਕਿਹਾ ਤੂੰ ?’

‘ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ... ਬਿਰਫ ਫੇਰ ਵੀ ਬਿਰਫ ਹੀ ਨੇ ... ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ...’

‘ਫੇਰ ?’

‘ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ...’

‘ਅੱਛਾ ?’

‘ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਏਦਾਂ ਲਗਦੇ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਿਰਫ ਨੂੰ ਕਟਦਾ ਵਾਂ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬਿਰਫ ਰਾਂਦੇ ਹੋਣ।’

‘ਰਾਂਦੇ ਹੋਣ ? ਬਿਰਫ ?’

‘ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਚੋਂ ਲਗੂ ਫਲੂਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ।’

‘ਤੁਸੀਂ ਲੋਕ ਇਹ ਗੱਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋ ?’

‘ਹਾਂ, ਬਿਲਕੁਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ...’

‘ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਕਟਦੇ ਹੋ ?’

‘ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਾਵਾਂ ਕਿ ...?’

‘ਕੀ ਕਿਹਾ ਤੂੰ ?’

‘ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ...’

‘ਚਲ ਕੋਈ ਨਾ ... ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ ਹੁੰਦੇ।’

‘ਮੈਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਹਿਨਾਂ, ਇਹ ਕੰਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ, ਪਰ...’

‘ਚਲ ਕੋਈ ਨਾ। ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਚਾਰ ਟਾਹਣੀਆਂ ਕਟ ਵੀ ਲਈਆਂ ਤਾਂ ...’

‘ਕੀ ਉਹ ਚਾਰ ਟਾਹਣੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ?’

‘ਹੋਰ ?’

‘ਟਰੱਕਾਂ ਦੇ ਟਰੱਕ।’

‘ਤਦ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।’

‘ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚੋ ਤਾਂ ਸਹੀ।’

‘ਤੇਨੂੰ ਕਹਿ ਚੁ ਦਿਤੇ। ਇਹਦੇ ‘ਚ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਐ।’

‘ਨਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿਨਾਂ।’

‘ਬਕਵਾਸ ਬੰਦ ਕਰ... ਨਹੀਂ ... ਤਾਂ।’

‘ਨਹੀਂ ਤਾਂ ... ਕੀ ?’

‘ਅੰਦਰ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗਾ।’

‘ਮੈਨੂੰ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ?’

‘ਤੇਨੂੰ।’

‘ਮੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ?’

‘ਤੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਦ ਚੁ ਨਸ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਏਂ।’

‘ਜੀ ?’

‘ਹਾਂ, ਬਸ ਹੋਰ ਇਕ ਵੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰੀ।’

‘ਪਰ ਕਿਉਂ ?’

‘ਇਹ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਗ਼ਦਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।’

‘ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਜੀ ?’

‘ਇਸ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਦ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ।’

‘ਪਰ ਤਕੋ ਨਾ।’

‘ਮੈਂ ਕਹਿ ਚੁ ਦਿਤੇ।’

‘ਫੇਰ, ਅੱਜ ਹੋਰ ਗੱਡਾ ਵੱਢ ਲਵਾਂ ਲੱਕੜੀਆਂ ਦਾ ?’

‘ਤੁਰੰਤ ਅੰਦਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂਗਾ।’

‘ਮੈਂ ਕਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲਈ ... ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਚੱਲਿਆ ‘ਬਸ...ਬਸ।’

‘ਕਿਉਂ ?’

‘ਇਹ ਭੇਦ ਹੀ ਰਵੈ। ਤੇਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ?’

‘ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣ ਲਿਆ ਹੋਣੇ ?’

‘ਤਦ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।’

‘ਕਿਉਂ ਜੀ ?’

‘ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ।’

‘ਸਾਰੇ ਕਿਹੜੇ ਜੀ ?’

‘ਲੋਕ।’

‘ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਛੱਡੋ।’

‘ਕਿਉਂ ?’

‘ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਸ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।’

‘ਹੋਰ ਕਿਸ ਦੀ।’

‘ਤੁਹਾਡੀ ...’

‘ਕਿਉਂ ਮੇਰੀ ਕਿਉਂ ?’

‘ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਖਬਰ ਹੋ।’

‘ਬਸ...ਬਸ।’

‘ਕਿਉਂ ਜੀ ?’

‘ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤਕ ਨਾ ਪੁੱਜੇ।’

‘ਫੇਰ ਇਕ ਗੱਡਾ ਭੇਜੀਏ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਵਲ ਵੀ ?’

(ਥਾਕੀ ਪੰਨਾ 14 ਤੇ)

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

Kuldip Jhand

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ-ਪੇਮੈਂਟ ਦੇਕੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡ
ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਿਲੋ
Bus. 526-2781

Res. 524-4137 Pager 687-7711 #7610
325 - 12th St., New Westminster, B.C.

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰ ਦਿਓ।

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ, ਪਿਕ-ਅੱਪ ਆਦਿ ਹਨ-ਕੀਮਤਾਂ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵਾਜਬ ਹਨ। ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਝੰਡ ਨੂੰ ਜਰੂਰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਫੋਨ ਜਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੰਗੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

SUPER BUYS

ਦੋਸੀ ਕੌਣ ਹਨ?

(ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 10 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਹੋਏ ਦੰਗੇ ਫਸਾਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਅਸਰ ਬਾਰੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਰਾਈਟਸ (ਪੀ. ਯੂ. ਡੀ. ਆਰ.) ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ (ਪੀ. ਯੂ. ਸੀ. ਐਲ.) ਸਾਂਝੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸੀ ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਅਨੁਵਾਦ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਣਜੇ ਪ੍ਰੋ. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਨੂੰ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਇਕ ਸੁਹਿਰਦ ਹਿਤੈਸ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਰੀਪੋਰਟ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਲੜੀਵਾਰ ਛਪੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੋ. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਭਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਟੀਰੇਡ — ਸੰਪਾਦਕ)

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

ਅੰਤਿਕਾ—3

ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਭੁਪਵਾਰ, 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1984

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ

ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਭੁਪਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਦੇਰ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦਵਾ 144 ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਦਿਨ ਰਾਤ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਛੇ ਦੇ ਛੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਪੁਲਿਸ ਰਾਹੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ

ਸਟੇਟਸਮੈਨ 1 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭੁਪਵਾਰ ਰਾਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਨੂੰ ਸੱਦ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਫਸਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸਾੜ-ਝੂਕ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਫੋਲੋ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਫੈਲੀ ਹਿੰਸਾ ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਤੇ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਇਕ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਭੁਪਵਾਰ ਰਾਤ ਦੇਰ ਤੱਕ ਚਲਦੀ ਰਹੀ।

ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

ਨਿਊਜ ਸਰਵਿਸ; 1 ਨਵੰਬਰ 1984

ਵੀਰਵਾਰ, 1 ਨਵੰਬਰ 1984 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਕਤਲ ਉਪਰੰਤ ਹੋਏ ਵਿਰੋਧ ਫਸਾਦਾਂ ਵਿਚ 60 ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦੇ ਜਖਮੀ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ, ਵੇਜ਼ ਸੱਦ ਲਈ ਗਈ ਅਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ ਸਰਵਿਸ ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਨਵੰਬਰ 2, 1984

ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਪੁਲਿਸ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਪੰਜ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਫਤ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੰਬਰ (100) ਤੇ ਕੀਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨਾਂ ਦਾ ਜਾ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੜਿਆ-ਘੜਾਇਆ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ ਸਰਵਿਸ

ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਵੰਬਰ 2, 1984 ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਭੁਪਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ

ਅਰਧਸੈਨਿਕ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਤੈਨਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਿਜ਼ਾਮਦੀਨ ਦੇ ਇਕ ਡਿਪਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ? 'ਮੈਂ ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀ. ਐਸ. ਐਫ. ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨਾਲ ਹਰ ਦਸ ਮਿਟ ਬਾਅਦ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ, ਪਰੰਤੂ ਹਰ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।'

ਐਕਸ-ਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ ਸਰਵਿਸ
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਨਵੰਬਰ 2, 1984

ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਵਲੋਂ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਚਲ ਰਹੇ ਦੰਗਿਆਂ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਬਣੀ ਖੜੀ ਸੀ। ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਬੂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਭੁਪਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੁਲਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਨੇ ਕੁਝ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰਫਿਊ ਲਾਉਣ ਤੇ ਵੇਜ਼ ਬੁਲਾਉਣ ਵਿਚ ਪੂਰੇ 24 ਘੰਟੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਵੀਰਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵੇਜ਼ ਜੋ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਹ ਨਾ ਮਾਤਰ ਸੀ। ਵਧੇਰੇ ਵੇਜ਼ ਸ਼ੁਕਰ ਤੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੁਟਮਾਰ ਅਤੇ ਸਾੜ-ਝੂਕ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ।

ਦੇਵ ਸਾਗਰ ਸਿੰਘ
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ,
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਦਿੱਲੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਟੂਟੀਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ 'ਵਰਤਣ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ'।

ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ
2 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸ਼ਹਿਰ ਜਦੋਂ ਮਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਟੰਡਨ ਨੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਖੋਡ ਖੋਡ ਦਿੱਤੀ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਮੇਂ ਕਿਹਾ, "ਪੈਦਰਾਂ ਜਾਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੀਹ ਕੁ ਲੋਕ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ।" ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਗਵੰਧੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਾਲਤ ਕਾਬੂ ਹੋਣ ਹਨ।"

ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾ ਵੀਰਵਾਰ ਰਾਤੀਂ ਲਾਊਡ ਸਪੀਕਰਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਂਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਮਿਊਂਸਪਲ ਟੂਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪੀਣ।

ਸਟੇਟਸਮੈਨ
3 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਗੱਲ ਭਿਆਨਕ ਕਤਲੇਆਮ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਨੀ ਦਿਨ-ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਹੀ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿਤੇ — ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਸੀ — ਪੁਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਦੀ ਵਜੋਂ ਹੁਣ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਇਕੱਲੀ ਪੁਰਬੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਘਟੇ ਘਟ 500 ਲੋਕ ਮਾਰ ਦਿਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਇਸ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਧਾਂ-ਧੁੰਦ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਖੂਨੀ ਝੂਮੀ ਸੀ। 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲਾਸ਼ਾਂ ਤੀਸ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਖੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੁਰਦਾ ਘਰ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਸਨ।

ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕਾਂ ਨੇ 350 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਤਰਲੋਕਪੁਰੀ ਦੀ ਗਲੀ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਤਕੀਆਂ। ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਉਚ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ, ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਿਧਰੇ-ਕਿਧਰੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਵੇਜ਼ ਕੋਲ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ ਸਰਵਿਸ
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ
3 ਨਵੰਬਰ 1984

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 3 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ

(ਥਾਕੀ ਪੰਨਾ 15 ਤੇ)

ਲੋਕ-ਸੰਪਰਕ
ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ
ਗਿਆ ਸਾਂ

(ਪੰਨਾ 13 ਦੀ ਥਾਕੀ)

'ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਭੇਜੋਗੇ?'

'ਚੀਲ ਕਿ ਅੰਧ?'

'ਸਾਗਵਾਨ ...'

'ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿਤੇ ਸਾਗਵਾਨ ...'

'ਵੇਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਰਪਟ ਕਰਾਂਗਾ।'

'ਚੰਗਾ ਵੇਰ ਦੋ ਗੱਡੇ ਮੈਂ ਛੱਡ ਹੀ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵੀ ...'

'ਠੀਕ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗੇ ...'

'ਕਿਉਂ ਜੀ?'

'ਇਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਦ ...'

'ਹਲਾਅ ਜੀ।'

'ਹਾਂ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਕਰਵਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬੜੀਆਂ ਪੜਤਾਲਾਂ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਐ।'

'ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਐ।'

'ਹਾਂ।'

'ਵੇਰ ਮੈਂ ਕੋਈ ਬਿਰਫ ਨਹੀਂ ਕਟਦਾ।'

'ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਟਣੇ ਹੀ ਪੈਣਗੇ।'

'ਕਿਉਂ ਜੀ ...?'

'ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਪੜਤਾਲ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗਾ ...'

'ਵੇਰ ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ ...'

'ਨਾਲੇ ਆਪਾਂ ਹੁਣ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰੀਏ।'

'ਜੀ ਕੀ?'

'ਭਾਵੇਂ ਤੇਜ਼ ਧੁੱਪ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ।'

'ਉਹਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ?'

'ਨਹੀਂ।'

'ਚੰਗਾ ਜੀ, ਵੇਰ ਕਰੋ।'

NON-SMOKERS & SMOKERS

TOGETHER
WE ARE
STRONGER

NORTH AMERICAN LIFE
Permanent & Terms SUDESH KALIA
Plan

- Life and Group Insurance
- Retirement & Pension Plans
- Company Pension and Health Benefit Plans
- Estate Protection
- Business & Mortgage Insurance

Ph. 685-9335

ਰੂਪਰਾਏ ਇਲੈਕਟਰਿਕ
ROOPRAI ELECTRIC
Certified & Licensed Electrician

FOR:

- Electrical Repairs ■ Installations
 - Renovations ■ Plumbing ■ Residential Wiring
 - Tool Repairs & ■ Electric Stoves
- ਅਸੀਂ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਚਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ (ਸਟੋਵ) ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਲੰਬਿੰਗ ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਰਵਿਸ ਤੇ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਰੂਪਰਾਏ
Gurmit S. Rooprai
Ph. 879-0090

3943 Prince Edward St. Vancouver, B.C.

(ਪੰਨਾ 14 ਦੀ ਥਾਂ)

ਦਿਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਛੇ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿਚ ਲਗੇ ਕਰਫਿਊ ਵਿਚ
ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ ਦੇ ਅੱਠ ਵਜੇ ਤੱਕ ਬੰਦ ਦਿਤੀ ਗਈ।

ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੇ ਭੜਕੀ ਹੋਈ ਭੀੜ ਦੇ
ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਅਫਸਰ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਹੈਰਾਨ ਸਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ
ਕਮਲ ਨਾਥ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕਰਫਿਊ ਨਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਸਖਤ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਅਫਸਰ ਵਾਇਰਲੈਸ ਰਾਹੀਂ
ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਪੁੱਛਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਗਤਬਤ ਕੀ ਹੈ? ਪਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਨਾ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਸਟੇਟਸਮੈਨ
3 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਸਮੇਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਹਥਿਆਰਬੰਦ
ਟੋਲੇ ਉਥੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਸਨ..... ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਦੇ ਰਿਪੋਰਟਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਵਿਚੋਂ
ਇਕ ਬੰਦੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਂਦੇ ਵੇਖਿਆ। ਬਸਤੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਦੇ ਫੁਟਪਾਥ ਤੇ
ਇਕ ਜਲਦੀ ਹੋਈ ਲਾਸ਼ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸਤੀ
ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ ਬਣੀ ਚੈਕ ਪੋਸਟ ਵਿਚ ਦਿਲੀ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਿਰੇ ਦਿਲੀ ਆਰਮਡ
ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਲਾਈਨ ਦੇ ਹੇਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਬਸਤੀ
ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀਆਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਸਟੇਟਸਮੈਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ ਭੋਗਲ
ਇਲਾਕੇ (ਦੱਖਣੀ ਦਿਲੀ) ਵਿਚ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਚੁਆਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ
ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਥੇ ਕੋਈ ਗਤਬਤ ਹੈ। ਕੁਝ ਹੀ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਮੋਟਰ ਪਾਰਟਸ ਦੀ ਇਕ
ਦੁਕਾਨ ਲੁਟੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਥੇ (ਭੋਗਲ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਿਰਕਿਆਲਾਂ ਦੇ
ਲੋਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਹਿੰਸਾ, ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਗਰੋਹਾਂ ਨੇ
ਕੀਤੀ।

.....ਭੋਗਲ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦੋ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਫਸਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਇਆ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਸਟੇਟਸਮੈਨ 4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਫੌਜ ਦਿਲੀ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਈ
ਸੀ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਸੰਸਕਾਰ
ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ। 3 000 ਫੌਜੀ ਤੇ ਫੌਜੀ ਗੱਡੀਆਂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ
ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ-ਸੀਮਾ ਮੁਸ਼ਤਾਕ
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਜਿਸਟਰੇਟਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਗੱਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ
ਦਿਤੇ ਗਏ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼ 4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ. ਸੀ. ਟੇਡਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਹਾਲਾਤ
ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼
4 ਨਵੰਬਰ 1984

ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਸ. ਸੀ. ਟੇਡਨ ਨੇ ਕੋਲ ਤੋਂ ਮੰਗੋਲਪੁਰੀ ਵਿਚ ਭੀੜ ਰਾਹੀਂ
ਹੋ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ
ਜਾਂਚ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਅਫਸਰ ਕਰੇਗਾ।ਪੁਲਿਸ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ

ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ "ਬਿਲਕੁਲ ਜਥੇਬੰਦ
ਅਤੇ ਇਕੋ ਹੀ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਸੀ।"

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਐਤਵਾਰ — 4 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਕਲ ਰਾਤ ਅਚਾਨਕ ਲਏ ਇਕ ਫੈਸਲੇ, ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਵਲੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ. ਸੀ. ਗਵੱਈ ਦੀ
ਜਗਾਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਗਵੱਈ ਛੁੱਟੀ ਚਲੇ ਗਏ।

ਪੀ. ਟੀ. ਆਈ.
ਇਕਨਾਮਿਕ
5 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸੋਮਵਾਰ — 5 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਰਕਾਰੀ ਐਲਾਨ

ਡੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ. ਐਮ. ਕੇ. ਵਲੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ
ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਕਿਹਾ, "ਹੋਣ
ਵਾਲੀ ਗਤਬਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਖਤ ਤੋਂ ਸਖਤ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"
.....ਸ਼੍ਰੀ ਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ 1809 ਵਿਅਕਤੀ ਸਾੜ-ਫੂਕ, ਦੰਗੇ ਕਰਨ ਅਤੇ
ਲੱਗੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ੁਰਮ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ

ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼
5 ਨਵੰਬਰ 1984

ਸ਼੍ਰੀ ਵਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਤਕਰੀਬਨ 20,000 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਹਾਇਤਾ ਕੈਂਪਾਂ
ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਦਿਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਖਾਣਾ ਅਤੇ
ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਕਨਾਮਿਕ ਟਾਈਮਜ਼
5 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸਹਾਇਤਾ ਕੈਂਪਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਖਾਣਾ ਦੇਣ ਦੇ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਤਾਂ ਕੱਟਣ ਲਈ ਕੰਬਲ ਗੱਦੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ
ਜਾਣਗੇ। ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਦਿਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ
ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
5 ਨਵੰਬਰ 1984

ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 300 ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ
ਲੁਟਣ ਦੇ ਖੱਕ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਲਿਆ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਆਗੂ, ਸਮੇਤ
ਸਥਾਨਕ ਐਮ. ਪੀ. ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮ ਦਾਸ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਕਰੋਲ ਬਾਗ ਪੁਲਿਸਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ,
ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਆਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਪਰਮ ਦਾਸ ਸ਼ਾਸਤਰੀ
ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਾਲ ਲੈ ਲਓ, ਪਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ
ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਲੋਕ ਕੋਈ ਮੁਜਰਿਆਮ ਨਹੀਂ ਹਨ।"

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ,
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ
6 ਨਵੰਬਰ, 1984

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਜਮਨਾ-ਪੌਰ ਦੇ ਸੱਤ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ ਪੂਰਬੀ ਦਿਲੀ ਤੋਂ ਆਏ
25,000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨੌਕੋ-ਨੌਕ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰ ਹੇਠ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ
ਕੈਂਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ, ਬੜੇ ਅੱਖੇ ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਿਰ
ਵੀ ਵਲੰਟੀਅਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ,
ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ
6 ਨਵੰਬਰ 1984
(ਚਲਦਾ)

ਬਾਂਦਰ ਤੇ ਆਦਮੀ

ਫੈਲਿਕਸ ਕ੍ਰਿਵਿਨ

ਜੰਗਲ ਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਨਵਰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇੱਜ਼ਤ
ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਜ਼ਤ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੂਰਖਾਂ ਵਰਗੀਆਂ
ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜਦ ਵੇਖੋ ਮਸਖਰਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮੂੰਹ
ਬਣਾਉਂਦੇ।

ਇਕ ਦਿਨ ਇਕ ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਇਕ ਆਦਮੀ ਵੇਖਿਆ,
ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਬੰਸ 'ਚੋਂ
ਏਂ ਨਾ?"

"ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਹਾਉਣਾ
ਵਧੇਰੇ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਜਾਂ ਫੇਰ, ਗੋਂਡੇ ਦੀ ਬੰਸ ਦਾ।"

"ਹੂੰਹ! ਸ਼ੇਰ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਏ! ਵੇਖ," ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਹਕਾਰਤ
ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਨਕਲ ਲਾ ਕੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਸ
ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਦ ਉਹ ਸਚਮੁੱਚ ਸ਼ੇਰ
ਜਾਪਿਆ, ਪਰ ਸ਼ੇਰ ਵਰਗਾ ਖਤਰਨਾਕ ਨਾ ਲਗਾ।

"ਤੇ ਗੋਂਡਾ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਏ!" ਬਾਂਦਰ ਨੇ ਫੇਰ ਕਿਹਾ ਤੇ
ਗੋਂਡੇ ਦੀ ਨਕਲ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਠੱਕ ਉਤਾਹ ਚੁੱਕ ਕੇ
ਦਸਿਆ।

ਫੇਰ, ਉਸ ਨੇ ਚਾਣਚਕ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਹਰ
ਕੋਈ ਹੀ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ, ਜਾਂ ਫੇਰ
ਗੋਂਡੇ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਿਉਂ
ਨਹੀਂ? ਮਰਗੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਬਾਂਦਰਾਂ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?
ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਾਨਵਰ ਬਣ ਕੇ ਦਸ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਆਖਿਰ
ਕਿਉਂ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਬਾਂਦਰ ਬਣਨਾ ਪਸੰਦ
ਨਹੀਂ ਏ।"

"ਹਾਂ—...." ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਤੇਨੂੰ ਆਪਣੀ
ਬਿੰਦਗੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਏ। ਹੈ ਨਾ?"

"ਹਾਂ। ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਸਮਝੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਿਕਾਇਤ ਕਰ
ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਬਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।
ਅਸਲ ਵਿਚ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ
ਜਾਨਵਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨ। ਸੋ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਬੰਸ
'ਚੋਂ ਏ ਨਾ?"

ਤਦੇ ਉਸ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੀ ਨਕਲ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ
ਮੂੰਹ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ
ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕੇ। ਪਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਆਦਮੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਿਤੇ
ਹੋਰ ਸੀ, ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਂਦਰ ਵਲ ਮਾਸ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ
ਦਿਤਾ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸੀ: ਵੇਖਿਆ ਜਾਏ,
ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਏ। ਜੇ ਤਕੜਾ ਏ, ਉਸੇ ਦੀ
ਚਲਦੀ ਏ, ਤੇ ਉਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿਆਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਏ।
ਜੇ ਵੀ ਤਕੜਾ ਏ, ਉਹ ਮਾੜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਦੋਬ ਲਾਉਂਦਾ ਏ।
ਹਰ ਕੋਈ ਹੀ ਹਾਥੀ ਜਾਂ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਬੰਸ ਦਾ 'ਕਹਾਉਣਾ'
ਚਾਹੁੰਦਾ ਏ। ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੁਰਖਾ
ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਏ। ਇਹ
ਅਨਿਆਂ ਏ।...

ਤਦੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਂਦਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਬੰਸ
'ਚੋਂ ਹਾਂ।" ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਂਦਰ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾਇਆ।

ਹੋਰਨਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ
ਬੁਰਾ ਲਗਾ। ਕਿੰਨੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਆਦਮੀ ਬਾਂਦਰ
ਵਰਗੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੁਰਖਾ ਮੰਨ ਰਿਹਾ ਸੀ!

ਸੋ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲਗਾ ਕਿ ਆਦਮੀ ਬਾਂਦਰ
ਦੇ ਬੰਸ 'ਚੋਂ ਹੈ। ਤੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਇਸ ਇਕਬਾਲ ਪਿੱਛੇ
ਨਿਆਂ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ, ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ, ਤੇ ਇਕ
ਮਾਤਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਸੀ।

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

■ BUYING
■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation.

Malkit Dhami, M.A. (Eco.)
Office: 736-3831 Res: 434-8548
Pager 524-8581, #2229

ASSURING
BRIGHT
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE COMPANY

Rupinder S. AZAD

Looking For

The Right Kind of Life
Insurance?

YES!

Choice is Yours :

Traditional VS Universal (Smokers & Non Smokers)
For Details & Free Consultation

ਹੁਣ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਲਈ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਪਾਲਸੀ ਲਓ। ਕੇਵਲ
ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ
ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ

CONTACT:

RUPINDER S. AZAD
AZAD INSURANCE AGENCIES
#1 - 2619 - Cedar Park PL.
CLEARBROOK, B.C.

Phone (604)853-0134

ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ

*ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਂਸ, ਡੀਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਹਿਸਟਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ। ਮੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਵੁਕ ਨਾਹਰਿਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਛੱਡੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬੂਤ, ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਚੈਤਨ ਸਾਹਸ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁੱਝੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਭੇਡੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਇਰਾਦਾ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਭੇਡੀ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਘੱਲੂ ਘਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲੀ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਸਿਆਸਤ ਪਰਪੱਕ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਕਟਾਏ ਸੌਖੇ ਹੋ ਜਾਣ।

ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਾਸਤਕ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਪਰ ਦੂਸਰੇ ਬੰਦੇ ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵੇਈਏ ਕਾਰਟ ਮੇਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਵਿਚ ਫਰਕ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਭਰ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨੀ ਨਹੀਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਛਾਪ ਨਾ ਸਕੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਭਾਵ ਦੀ ਜਵਾਲਾ ਨਹੀਂ।

ਭਾਵ ਦੀ ਜਵਾਲਾ ਕੋਈ 'ਜੀ ਆਇਆ' ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਿੱਖ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵਰਗੀ ਭਾਵ ਦੀ ਜਵਾਲਾ ਦਾ ਸੁਖਾਵਾ ਚਿੰਤਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਖ ਤਕਲੀਫ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਯੂਨਾਨੀ ਮੁਹਾਵਰਾ 'ਪਾਥੀ-ਮਾਥੀ' ਦਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਘਾੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਆਰਥਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਲੋੜ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮੁਦਲੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਤੋਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵੇਰ ਚਰਚਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਲੇਖ 'ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬਦਲਾਵੀ ਸਿਆਸਤ' ਮੈਂਟੇ ਤੌਰ ਤੇ 'ਨਿਊ ਕੁਇਸਟ' ਜਨਵਰੀ ਫਰਵਰੀ 1982 ਵਿਚ ਛਾਪੇ ਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਅਕਾਲੀਅਤਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਅਫਰੀਕਾ, ਰੂਸ, ਚੀਨ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਅਜੇ ਸਿੱਧਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਿਆਸਤ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਰਹੱਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਂਦ ਨਾਲੋਂ ਬੰਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆਰੇ ਹੋਣ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਅਫਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ ਪਰ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ 'ਕਿਊਬੈਕ' ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਥਾਂ ਇਹ ਨਾਹਰਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀਆਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਅਲਹਿਦਾ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਇਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਹ ਅਤਿਵਾਦੀ ਰੂਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਣਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵੱਖਵਾਦ ਅਤੇ ਲਗਾਵਵਾਦ ਦੇ ਅਸੂਲ 'ਤੇ ਹਵਾਈ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥਕ ਹੋਵੇਗੀ।

ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਣਾ ਕੋਈ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਾਂਗ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ 'ਬੀਰ' ਤੇ ਮੁਕੱਦਮ ਨੂੰ 'ਕੁੱਤ' ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮ ਅੱਜ ਦਾ ਡੀ. ਸੀ. ਅਤੇ ਐਮ. ਪੀ. ਹੈ। ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਗਿਰਵਤ ਖੋਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ 'ਮੁਰਦਾਰ' ਅਤੇ 'ਵਿਸ਼ਨ' (ਵਿਠ) ਖਾਣੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਥ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:—

ਹੁਣਿ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਮਿਹਰਵਾਨ ਦਾ
ਪਇ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੇ ਰੰਝਾਣ ਦਾ
ਸਭ ਸੁਖਾਲੀ ਵੁਨੀਆ
ਇਹ ਹੋਇਆ ਹਲੀਮੀ ਰਾਜ ਜੀਉ

ਪਿਛਲੀ ਦੇ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਹਲੀਮੀ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਰੰਝਾਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਪੱਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇੱਥ ਕਰੇ। ਤੀਸਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਬੀਰ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸਮੂਹ ਦੇਵ ਰੂਪੀ ਸੀ।

ਗੁਰੂ ਪੰਥ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾਰਣ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਮਰਤਾ ਵਿਖਾਉਣੀ ਪਵੇ। ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਜ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਹਰ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਨਾ ਭਗਤ ਰੱਬ ਤੋਂ ਨਿਤਪ੍ਰਤੀ ਸੁਖ ਲਈ ਦਾਲ, ਆਟਾ ਤੇ ਘਿਓ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੂੰ ਚੁੱਤੀ, ਚੰਗੇ ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਵਾਰੀ ਵਾਹੇ ਖੇਤ 'ਚੋਂ ਉਪਜੀ ਕਣਕ ਦੇ ਆਟੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹ ਸੋਹਣੇ ਘੋੜੇ, ਲਵੇਰੀ ਮੱਝ ਗਾਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਬੀਵੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਨੇ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋੜਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਧਾਰਣ ਆਦਮੀ ਲਈ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਭੂਖੇ ਭਗਤਿ ਨਾ ਕੀਜੇ
ਯਹ ਮਾਲਾ ਅਪਨੀ ਲੀਜੇ
ਹਉ ਮਾਂਗਉ ਸੰਤਨ ਰੇਨਾ
ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦੇਨਾ
ਮਾਧੋ ਕੈਸੀ ਬਨੈ ਤੁਮ ਸੰਗੇ
ਆਪਿ ਨਾ ਦੇਹੁ ਤ ਲੇਵਉ ਮੰਗੇ
ਦੁਇ ਸੇਰ ਮਾਂਗਉ ਚੂਨਾ
ਪਾਉ ਘੀਉ ਸਿੰਗ ਲੂਨਾ
ਆਧ ਸੇਰ ਮਾਂਗਉ ਦਾਲੇ
ਮੈਂ ਕਉ ਦੋਨਉ ਵਖਤ ਨਿਵਾਲੇ
ਖਾਟ ਮਾਂਗਉ ਚਉਪਾਈ
ਉਪਰ ਕਉ ਮਾਂਗਉ ਖੀਧਾ
ਤੋਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੈ ਜਨੁ ਬੀਧਾ
ਮੈਂ ਨਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਲਭੇ ॥

ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਉਚੇ ਭਗਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੀਆਂ ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਲੱਖਾਂ ਬਾਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਗਤ ਹਨ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਅਵੱਸ਼ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਅਧਿਆਤਮ ਦਾ ਇਹ ਪਦਾਰਥਕ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
'ਨਿਊ ਕੁਇਸਟ' ਵਿਚ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਤਾਂ ਕੀ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹਵੇਗਾ। ਜੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾ ਚਾਹਵੇ, ਪਰ ਸਿੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
(‘ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦੇਸ਼’ ਚੋਂ ਪੰਨਵਾਦ ਸੰਗਿਤ)

ਲੜਾਈ ਵਿਚ
5 ਰੁਖਮੀ
ਮੰਗਾ,
(ਪੱਤਰਪੁੰਝਕ)
— ਮੰਗਾ ਸਬ ਭਵੀ-
ਜਨ ਦੇਤਿਨ ਪਿੰਡਾਂ
ਆਲਮ ਵਾਲਾ, ਸੇਖਾ
ਅਤੇ ਲਾਂਗੇਆਣਾ
ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਤਿੰਨ
ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ
ਝਗੜਾ ਹੋਣ 'ਤੇ
ਪੰਜ ਆਦਮੀ ਰੁਖਮੀ
ਹੋ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਹਾਲਤ
ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

- ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਂਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਆਰਥਨ (ਯਤੀਮ) ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਬਿਜਨਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਇਨਕੁਆਰੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਟੈਮਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਜਾਂ ਫੁਨ ਕਰੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

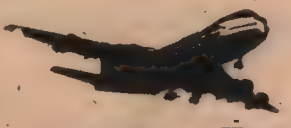
- ਗੈਰਨਿੰਗ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਵਿਜ਼ਟਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਇੰਡੀਆ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਡਾਈਵਰਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ।
- ਸਿਟੀਜਨ ਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ।

ਘਰ (604) 228-0452
(604) 733-5611
ਟੈਲੇਕਸ 04-508746

Malkit Singh Parhar
#201-1275 W. 6th Avenue,
Vancouver, B.C. V6H1A6

ਭਾਰਤ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ? East West Travel Ltd.

ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਸਾਥੋਂ ਹਰ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ
ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

Special for India, Pakistan, Fiji and
West Indies.
Mike Brar

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਟਿਕਟਾਂ
ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਟਰੇਵਲ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਿਥੇ
ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਭ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਲਕੀਤ ਬਰਾਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ
Ph.(403)235-3661

#206-3517, 17 Ave. S.E. Calgary, Alta
T2A 0R5

ਰੁਬਾਈਆਂ — ਉਮਰ ਖਿਯਾਮ

ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ : ਰਣਜੀਤ ਅਜ਼ਾਦ

51

ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਅਰਸ਼ਾਂ ਲਾਭ ਨਾ ਕੋਈ ਉਠਾਇਆ
ਮੇਰੇ ਟੁਰਿਆਂ ਰੂਪ ਨਾ ਵਧਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ
ਅਪਣੀ ਕਨੀ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਹਾਲੇ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆਂ
ਮੇਰੇ ਆਉਣ ਜਾਣ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾਇਆ

52

ਪਿਆਰ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਜਿੰਦਗੀ ਅਪਣੀ ਕਰ ਦੇਈਏ ਕੁਰਬਾਨ
ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਇਕ ਮਾਰਕੇ ਪੰਜਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਵੀਰਾਨ
ਮਨ-ਮੋਹਿਣੇ ਮੁਖ ਵਾਲੇ ਸਾਕੀ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿ ਨਾ
ਦੇ ਪਾਣੀ ਮੈਂ ਧਰਤ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਅਪਣੇ ਤਨ ਦਾ ਦਾਨ

53

ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਰਹਿੰਦੀ ਨਾ ਨੂੰ ਬਾਕੀ, ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਬਸ ਕੱਲੇ
ਮਦ ਹੀ ਹੈ ਇਕ ਮੀਤ ਪੁਰਾਣੀ, ਦੌਰ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਚੱਲੇ
ਮਦ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਵੱਲੋਂ ਮੇਰਾ ਹੱਥ ਕਦੇ ਨਾ ਰੋਕੀਂ
ਜਾਮ ਹੀ ਹੁਣ ਇਕ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕੁੱਝ ਪੱਲੇ

54

ਲਿੱਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਲਮ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਬਦਲਾਉਣਾ
ਫਿਕਰਾਂ ਨਾਲ ਨੇ ਦੁਖੜੇ ਵੱਧਦੇ ਆਪਦਾ ਆਪ ਜਲਾਉਣਾ
ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਮਰ ਲੰਘਾਈ ਖੁਨ ਜਿਗਰ ਦਾ ਪੀਤਾ
ਪਰ ਦਿਤੇ ਨੂੰ ਇਕ ਤੁਪਕਾ ਭੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਣਾ

55

ਦਿਲਾ ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੱਡ ਦੇ ਸੰਗਤ ਜਿਹੜੇ ਅੰਦਰੋਂ ਖਾਲੀ
ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਨੋਂ ਭੁਲਾ ਦੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਦੀ ਮਸ਼ਗੂਲੀ
ਮੁੜ ਮੁੜ ਕੇ ਪਰ ਜਾਇਆ ਕਰ ਤੂੰ ਦਰਵੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦਰ ਤੇ
ਜਿਹੜੇ ਹੋਏ ਕਬੂਲ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਤੇਰੀ ਕਰਨ ਕਬੂਲੀ

ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੇ ਮਸਲੇ

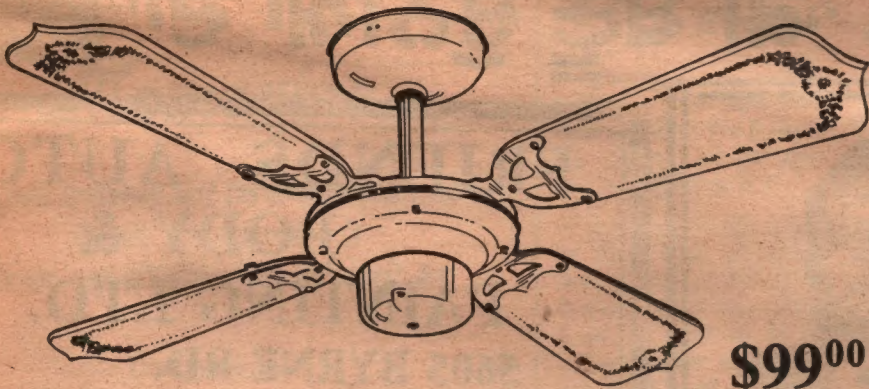
ਬਾਰਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 1985 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਡੀ ਇਕ ਮੁਸੀਬਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਈਆਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕ ਮਰੜ ਕੇ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਰਲਸੇ ਨ ਕਾਰਨ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਪੁੱਟ ਦਿਓ। ਜੇ ਗੱਲ ਮੈਂ ਕਹੀ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਲਸੇ ਕਰਨ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੀ ਸੰਵਾਰਿਆ ਹੈ? ਇਹ ਬੰਦੇ ਕੌਣ ਕਤਲ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਕਿਹੜੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸੂਮ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਸਾੜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਯੁਵਕਾਂ ਵਿਰੁਧ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ ਬੂਟੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁਟਿਆ ਜਾਵੇ।"

ਸ਼ਾਇਦ ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੇ ਅਜੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਭੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੋਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੀ ਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਗੋਵਾਲ ਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ "ਅੰਤਰਵਾਦ ਭਾਸ਼ਾ" ਦੇ "ਵਾਈਨਲ ਮੋਰ" ਵਿਚ ਸੰਤ ਲੋਗੋਵਾਲ ਦੀ ਟੀਮ ਦਸਾਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਕਈ ਹੈ।

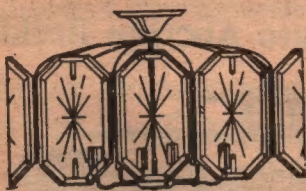
-ਚਾਚਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹੀਆ

S & N LIGHTING

Crystal Chandelier

ON SALE
Dining light99.95
FROM

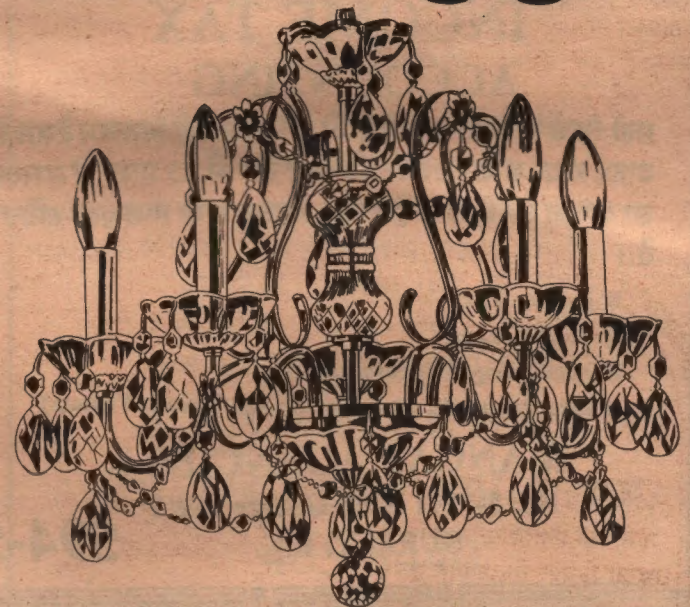
\$99.00

SPECIAL SALE

Polished brass and
bevelled glass chandelier
(8 panels, 5 lights)Now
Only \$69.95We guarantee all our products.
For good selection and careful service, shop

WE SELL DIRECT TO BUILDERS

Specializing in:—

- * RESIDENTIAL LIGHT FIXTURES
- * INTERCOMES
- * BUILT IN VACUUM SYSTEMS
- * INSTALLATIONS AVAILABLE

Qualified Electrician Available

Residential - Commercial - Light Industrial

ਬਰਨਬੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਟੋਰ, ਜਿਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਸਸਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਖ਼ੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਅਸੀਂ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਬੜੇ ਸਸਤੇ ਰੇਟ ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਈਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ। ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ। ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਾਡੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਆ ਕੇ ਮਿਲੋ:

ਸੁਖੀ ਗਰੇਵਾਲ

ਚਰਨ ਗਰੇਵਾਲ

Bus. 433-5533

Res. 526-1589

5622 IMPERIAL ST.
BURNABY

433-5533

BUSINESS HOURS

MON — THUR: 9.00 — 6.00

FRIDAY: 9.00 — 9.00

SATURDAY: 10.00 — 5.00

SUNDAY: 1.00 — 5.00

ਫਿਲਮ ਦਰਸ਼ਨ

ਉਹ ਵੀ ਦਿਨ ਸਨ

*ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਤੂ

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬੜੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਤੇ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਦੀ ਜੋੜੀ ਨੂੰ ਆਰਵੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਸ਼ਾਰਦਾ' ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਵਰਗੀ ਐਕਟਰਿਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਾ ਸਕਿਆ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਆਰ ਕੇ. ਸਟੂਡੀਓ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਲਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਸ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਹੋਰ ਇਤਜ਼ਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਿਹੜਾ ਅਗਿਉਂ ਮੀਨਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੀ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਉਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀਆਂ ਮਿਨਤਾਂ ਪਾਈਆਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਵਾ ਦੇਵੇ। ਅਖੀਰ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਮੀਨਾ ਦੇ ਮੇਕਅਪ ਰੂਮ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਨਾਲ ਕਰਵਾਈ। ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਤਾਂ ਬਸ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਹੀ ਛਿਛਕਾ ਜਾਏ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਉਸਨੇ ਝੁਕ ਝੁਕ ਦੇ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਜੋੜੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਮੀਨਾ ਦੇ ਬੁਲ ਹਲਕੇ ਹਸੇ ਵਿਚ ਫੜਕਦੇ ਰਹੇ।

ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਬੱਸ ਇਕ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਘੁੰਮ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ?

ਖੈਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ। ਸਟੂਡੀਓ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੇਡਰੂਮ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਸਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵੜੇ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੁਛਣ ਦੀ ਖੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੂੜ੍ਹਾ ਮਿੱਤਰ ਸੀ। ਪਰ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੈਂਡ ਰੂਮ ਅੰਦਰ ਵੜਿਆ, ਉਹਦਾ ਦਿਲ ਧਕ ਧਕ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ — ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਤੇ ਮੀਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਿਸਤਰੇ ਉਪਰ ਲੰਮੇ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਭੌਂਕੁਕਾ ਜਿਹਾ ਜਿਉਂ ਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬਾਹਰ ਮੁੜਨ ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਕਪੂਰ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿਤੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਤਾਂ ਘਰ ਦਾ ਆਦਮੀ ਏ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕਾਹਦਾ ਲੁਕੇ।

*** **

ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਤੀਸਰੇ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਰੋਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਚੌੜੇ ਨੱਕ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। 'ਹੀਰੋਇਨ ਬਣਨ ਚਲੀ ਹੈ' ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ।

ਪਰ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦੀ ਵੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ। ਉਹਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਹੀਰੋਇਨ ਬਣ ਹੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ 'ਬ੍ਰਹਚਾਰੀ' ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਤੇ ਸ਼ਮੀ ਕਪੂਰ ਮੇਕਅਪ ਰੂਮ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਜਹਿਜ਼ੇ। ਫਿਰ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਘਬਰਾਹਟ ਜਾਂ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਬਾਹਰ

ਨਿਕਲਦੀ ਤੇ ਪਿਛਿਉਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਦੀ ਕਹਿੰਦੀ 'ਸਹਿਬ ਸੇਂ' ਰਹਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਤੰਗ ਮਤ ਕਰਨਾ।'

ਜਦੋਂ ਚੋਪੜਾ ਨੇ ਫਿਲਮ 'ਆਦਮੀ ਔਰ ਇਨਸਾਨ' ਵਿਚ ਲਿਆ ਤਾਂ ਮੁਖ ਰੋਲਾਂ ਵਿਚ ਪਰਮਿੰਦਰ ਤੇ ਸਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਸਨ। ਯਸ ਚੋਪੜਾ ਏਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਦਾ ਰੋਲ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵਧਦਾ ਹੀ ਗਿਆ। ਯਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਨੂੰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨਾਲ ਅਗਲੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਫਿਲਮ ਨੁਕਰਾ ਦਿਤੇ ਕਿ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਹਾਲੇ ਚੋਟੀ ਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨਾਲ 'ਮੇਰੇ ਹਮ ਦਮ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ' ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮੇਕਅਪ ਰੂਮ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜੀ। ਉਂਝ ਉਪਰੋਂ ਤਾਂ ਬੜਾ ਮਿਠਾ ਬਣਦਾ ਏ ਪਰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰੀ ਜਾਨੇ। ਮੁਮਤਾਜ਼ ਨੇ ਹਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ। ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਐਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਛਿੜਕਦੇ ਬੋਲਾਂ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

ਬਸ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰਮਿੰਦਰ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਗੱਲਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਯਾਰ ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਰਨੀ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।'

ਬੱਸ ਪਰਮਿੰਦਰ ਤੇ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਜੋੜੀ ਨੇ ਸਿਰਫ 'ਲੋਫਰ' ਵਿਚ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਪੀਐੱਫ: ਦਲਜੀਤ ਬੈਰ, ਮਨਜੀਤ ਮਾਨ, ਜਜ਼ਬੀਰ ਤੇ ਨੂਰਦਾਸ ਮਾਨ

ਫਿਲਮ "ਕੀ ਬਾਤੁੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ"

INCOME TAX ACCOUNTING

ਸਹੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਵਾਜਬ ਹੋਰ ਤੇ ਲਾਭ ਉਠਾਉ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance (Life, Sick, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES

No. 2-7171 King George HWY
SURREY, B.C.

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711 594-2254

FRIENDS AUTO BODY & PAINTING LTD.

5605 BYRNE RD.
BURNABY, B.C.

Burnaby Auto Auction Building

- I. C. B. C. JOB
- FREE ESTIMATES
- FREE COURTESY CAR
- RUST REPAIRS
- FIBRE GLASS OR CUT OUT WORK

YOU NEVER KNOW
UNLESS YOU TRY

15 Years Experienced People

VISIT OR CALL MR. GURU

PH. 430-4233

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

6660 MAIN STREET, (at 51st Ave.)
VANCOUVER, B.C.

We Do Passport, 5 Mins.
Service, Portrait Photos &
Weddings

Ph. 321-7020

ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਲਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਭ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ 'ਏ. ਪੀ.' ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਲਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਲਾਨੀ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਲਾਨੀ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਵਗੈਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ 'ਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਲਾਨੀ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਚ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਉਸ ਵਲੋਂ ਖਬਰਾਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪੁਲੀਸ, ਇਨਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਲੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪੁੱਛ ਗਿਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਲਾਨੀ ਨੂੰ ਬਗ਼ਾਵਤ ਲਈ ਤਤਕਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਅਖਬਾਰੀ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਪਾਟੇ-ਧਾੜ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੌਜਵਾਨ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦਿਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਵਿਰੁਧ 9 ਮਹੀਨੇ ਲੰਮੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਿਗਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਚੇਲਾਨੀ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਛਪਣ ਵਾਲੇ 'ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਖਬਰ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੂਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ 13 ਸਿਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹਲਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਹ ਆਖਦੇ ਨੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਕਵੀ ਹਾਂ
ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਹੱਸ ਪੈਂਦਾ, ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਦਿੰਦਾ
ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਅੱਖਾਂ ਪਾ ਕੇ
ਵੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ

ਮਤੇ ਉਹ ਡਰਦੇ-ਚੀਕਦੇ ਦੂਰ ਭਜ ਜਾਵਣ
ਕਵੀ ਕਦੇ ਕਿਹੇ ਦੇ ਆਖੇ ਲਗ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਦਾ
ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਤਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ;
ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਆਖਦੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਮਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੀਆਂ ਲਈ।

ਪਰ ਕਵੀ ਦਾ ਕਦਰਦਾਨ ਦੂਰ ਕਿਸੇ ਕੁੱਖ ਵਿਚ
ਜਾਂ ਠੰਢੇ-ਸੀਤ ਪੱਥਰ ਹੇਠ ਦਫ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਅਸੀਂ ਜੋ ਸੱਚੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਜਨਮ ਲੈਣਾ ਪਏਗਾ
ਤੇ ਮੁੜ ਕੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਲਈ ਮਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਜਨੂੰਨ

ਅਮਨ ਪਾਲ, ਵੈਨਕੂਵਰ

ਇਕ ਤਲਵਾਰ ਹੈ
ਜੋ ਕਤਲ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਬਲਵਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ
ਇਕ ਅੱਗ ਹੈ,
ਜੋ ਜਲਾਉਣ ਵੇਲੇ ਘਰ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ
ਇਕ ਸ਼ੱਪਟੀ ਹੈ,
ਜੋ ਡੱਸਣ ਵੇਲੇ ਬੱਚਾਂ ਜਾਂ ਜਵਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ
ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸੈਤਾਨੀ ਸੋਚ ਹੈ
ਜੋ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ
ਅੱਖਾਂ ਅੱਗੇ ਇਕ ਕਾਲੀ ਐਨਕ ਹੈ
ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣ ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਪਹਿਚਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ
ਇਕ ਹਉਮੈ ਹੈ,
ਜੋ ਨਫਾ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ
ਇਕ ਹਨੇਰੀ ਹੈ,
ਜੋ ਉਡਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਿਣਕਾ ਜਾਂ ਚੱਟਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੀ।

ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੰਘ, ਕਨੇਡੀਅਨ ਇਮੀਗਰਾਂਟ ਲੜਕਾ, 5 ਫੁੱਟ
10 ਇੰਚ, ਇਕਹਿਰਾ ਸਰੀਰ, ਮੈਟਰਿਕ ਪਾਸ, ਟੈਕਸੀ ਦਾ
ਕਾਰੋਬਾਰ, ਉਮਰ 24 ਸਾਲ, ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ।
ਲੜਕੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮੈਟਰਿਕ ਤੋਂ ਉਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਤਾਜ਼ੀ ਫੋਟੋ ਸਮੇਤ
ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਮੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਆਪਣੇ
ਹੱਥੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਲਿਖਣ।

ਖਤ ਪੱਤਰ ਲਈ:—

Address:—

B.S. Gill

Box 732

Postal Stn. 'A'

Toronto, ONT. M5W 1G2

ਘਰ ਵਿਕਾਊ

ਕਲੀਅਰਬੁਕ ਵਿਚ 7 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਲ 8 ਰੂਮ ਹਨ। ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਚੜਿਆ 750
ਡਾਲਰ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ \$74,000

ਸਕੂਲ ਤੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਫਰੀ ਵੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਹੋਰ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ:—

853-6635

Address: 32514 - Pandora Ave.

ਦੁਆਰਾ
ਦਿੱਖਾਇਆ
ਮੁ

ਉਸ ਸ਼ਾਮ 'ਤੇ ਬੜਾ ਚਿਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ਰੰਗ ਗੱਲਾਂ,
ਇਕ ਰਾਤ ਭਰ ਹੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੀਵਨ 'ਚ ਮੋਰ ਠਹਿਰੇ।

ਪਾ ਕੇ ਉਤਾਰ ਵੀ ਕੁਝ ਦਰਵੇਸ਼ ਲੋਕ ਨਿਕਲੇ,
ਆਪਣੇ ਲਿਬਾਸ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਲੋਕ ਚੋਰ ਠਹਿਰੇ।

ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮ ਬਲਦੇ, ਮਹਿਕਾਂ ਦੇ ਜਿਸਮ ਦਲਦੇ,
ਕੁਝ ਦਿਨ ਅਜੇ ਖੁਦਾਇਆ! ਬਰਸਾਤ ਹੋਰ ਠਹਿਰੇ।

INCOME TAX

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਟੌਤੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਨਕਮ
ਟੈਕਸ ਦੀਆਂ ਗਿਣਤੀਆਂ H.M. TAX ਦੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ
ਸਟਾਫ ਤੋਂ ਭਰਵਾਉ।

Other Services Available:

- Pay Rolls
- Book Keeping
- Accounting
- Incorporation

For Year Round Services
Two Locations To Serve You

hm-tax
THE INCOME TAX EXPERTS

3369-B Kingsway
Vancouver, B.C.

438-3611

#207-6330 Fraser
Vancouver, B.C.

324-3937

ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਕ 22 ਸਾਲ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੜਕੀ ਲਈ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੀ
ਦਾ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 7 ਇੰਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਵਿਚ ਡਿਪਲੋਮਾ
ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਪੱਕੇ ਕੰਮ ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ। ਟੈਕਨੀਕਲ ਕੰਮ ਵਾਲੇ
ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੜਕੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅਤੇ
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਹਨ।

J.S.B.

C/o The Canada Darpan
P.O. BOX 67344 STN. O
Vancouver, B.C. V5W 3T1

ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇਕ 12 ਗਰੇਡ ਪਾਸ ਲੜਕੇ ਲਈ ਕੰਨਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।
ਲੜਕੇ ਦਾ ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਹੈ ਜੋ
ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ
ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੜਕੀ ਪੜ੍ਹੀ
ਲਿਖੀ, ਸ਼ੁਲੀਲ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਖਤ ਇਸ ਪਤੇ ਤੇ
ਲਿਖੋ: R.S. G. (1301), C/O The Canada
Darpan, P.O. Box 67344 STN. "O",
Vancouver, B.C., V5W 3T1

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ

ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To

The Canada Darpan
P.O. Box. 67344, STN. 'O'
VANCOUVER, B.C.
CANADA V5W 3T1

Phone (604)321-6360

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address:
Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.

One Year20 dollars
Two Year35 dollars
Three year50 dollars
Life membership.....200 dollars
ASIA.....80 dollars(a year)
U.S.A.25 dollars(a year)
Europe80 dollars(a year)
Africa80 dollars(a year)

**ਐਡਵਰਟਾਇਜ਼ਮੈਂਟ ਲਈ
ਫੋਨ ਕਰੋ -
ਭਵਖੰਡਨ 324-4381**

S. & S. INSURANCE

ਗਿਫਟ ਲੈਣਾ ਨਾ ਭੁੱਲਣਾ

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

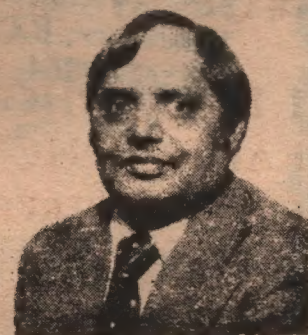
ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਫਰਕ ਦੋਸਤੀ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ
ਦੋਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ
ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE

* SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਤ) 'ਚ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਆਸਾਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ “ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ” ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠਾਂ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਰੁੱਧ “ਬਗਾਵਤ” ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ “ਬਗਾਵਤ” ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੇ ਜ: ਤਲਵੰਡੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਦੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਵਖ ਵਖ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸ: ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੋਣ ਲੜੀ ਅਤੇ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ, ਹੁਣ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਵਾਰਤਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਜ ਜੋ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ 2-2 ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੇ ਤਲਵੰਡੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹੋਣ। ਜਦ ਕਿ ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਵੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਧੜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਉੱਤੇ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਤਲਵੰਡੀ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਮੋਰਚਾ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਨੇ “ਮੋਰਿਟ ਅਤੇ ਅਸੂਲਾਂ” ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਏਕਤਾ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਲਈ “ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ” ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੀ ਪੰਥਕ ਮਾਮਲੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਪੈਨਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸਤਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਆਗੂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵੀ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰ ਚੁਕੀ ਹੈ।

ਇਕ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖਵਾਂ ਵੀ “ਤੀਜਾ ਵਿਅਕਤੀ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸ: ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਪਰੰਤੂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੀ ਵੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਸ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਨ ਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਹਨ।

ਸ: ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ “ਆਪਣਾਇਆ” ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸ: ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ “ਸਵੀਕਾਰ” ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਏਕੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਬੰਧੀ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਤਲਵੰਡੀ) ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ (ਸੰਤ) ਪੰਥ ਦੀ ਖਾਤਰ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ: ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਿਰਫ ਬਿਆਨ ਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਸ: ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸ: ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਤੇ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਫੌਜ ਅਗੇ “ਖੁਦ ਪੇਸ਼” ਹੋਣ। ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਗੱਲਬਾਤ 'ਚ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੌਨ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਤਲਵੰਡੀ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅੰਦਰ ਤਾਂ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਗਤਬਤ ਅਤੇ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਜ: ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਗਾਹ ਤੇ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ‘ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਗਹਿਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ’ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਥਕ ਏਕੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤੇ ਜ: ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਡੀ. ਆਈ. ਜੀ. ਐਸ. ਐਸ. ਮਾਨ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ਼੍ਰੀ “ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਵਾਲਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਇਕ ਹੋ ਜਾਣ ਲਈ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਖਾਹਿਸ਼ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਵਿਚਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ‘ਰੋਅ ਅਤੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ’ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਇਹ ਹੈ

ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਟਿਕਣਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿਤ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਕਰੀਬ 200 ਤਾਰਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ “ਟੋਕਰ” ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ “ਸਮਝੌਤਾ” ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਵਲੋਂ “ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ” ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਭੁਲੇਖੇ ਤੇ ਭੇਬਲਭੂਸੇ ਪਾਉਣਾ ਹੈ।

ਮੁਸ਼ਕਲ

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਾਅਪੇਚਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਈ ਵਾਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਲੜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿਤੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਰਲ ਕੇ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸ. ਤਲਵੰਡੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੌਂਗੋਵਾਲ) ਨੂੰ “ਸਹਿਯੋਗ” ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਅਨੁਸਾਰ 12 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੌਂਗੋਵਾਲ) ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ ਸੰਤ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਗੰਭੀਰ ਦੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ (ਤਲਵੰਡੀ) ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਜਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਭੇਜਦੇ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਚਲਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਸ: ਤਲਵੰਡੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸ: ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੋਹੜਾ ਅਤੇ ਸ: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਸ਼ਿਵ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੰਚ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸ: ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾ ਨੰਗਲ ਨੂੰ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਉਮਰਾਨੰਗਲ ਨੂੰ ਇਕ ਹਫਤੇ ਦੇ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸ. ਉਮਰਾ ਨੰਗਲ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਨਵਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰੋਕਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਰੀ

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ — ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਰਫਿਊ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲੁਟਮਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਅਤੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਰਹੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਪਿੱਛਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕਈ ਥਾਂ ਅਥਰੂ ਗੈਸ ਦੇ ਗੋਲੇ ਚਲਾਏ। ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦੋ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਕੜੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਨਰਾਇਣ ਪੁਰਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਰਹੇ 9 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਫਿਊ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਐਸ. ਬੀ. ਚਵਾਨ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਕਾਬੂ ਹੋਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਸਿਆ ਕਿ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਪੁਲੀਸ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Baby Fresh

CUT-RITE

Scott Family Napkins

Scotties Purex Confidets

Cashmere Scotties

AND CRISCO OIL

ਉਪਰ ਦਿਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ
Products ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਟੋਰਾਂ ਤੋਂ
ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

Narwal Foods
6438 Main Street,
Vancouver, B.C.
Tel.:321-8176

Indo Fiji Supermarket,
5157 - Victoria Drive,
Vancouver, B.C.
Tel.:324-3264

Mangat Bros.
Supermarket Ltd.,
13474-104th Ave.,
Surrey, B.C.
Tel:584-8821

Gill Foods Ltd.,
9269 - 120th Street,
Delta, B.C.
Tel.:588-6216

Walia's Grocery Ltd.
5105 - Victoria Dr.,
Vancouver, B.C.
Tel.:321-7262

Ludhiana Market,
5240 - Rumble Street,
Burnaby, B.C.
Tel.:437-9003

Main Food Centre
6681 - Main Street,
Vancouver, B.C.
Tel.:324-4185

Globe Spices and Foods.
6494 - Main Street,
Vancouver, B.C.
Tel.:321-0662

All India Foods,
6634 - Main Street,
Vancouver, B.C.
Tel.:324-1686

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੋਲ ਸੇਲ ਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਮਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਖ਼ੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

NARESH SHUKLA & BROS. CANADA INC.
6556 - MAIN STREET
VANCOUVER, B.C. V5X 3G9
(604) 321-1414